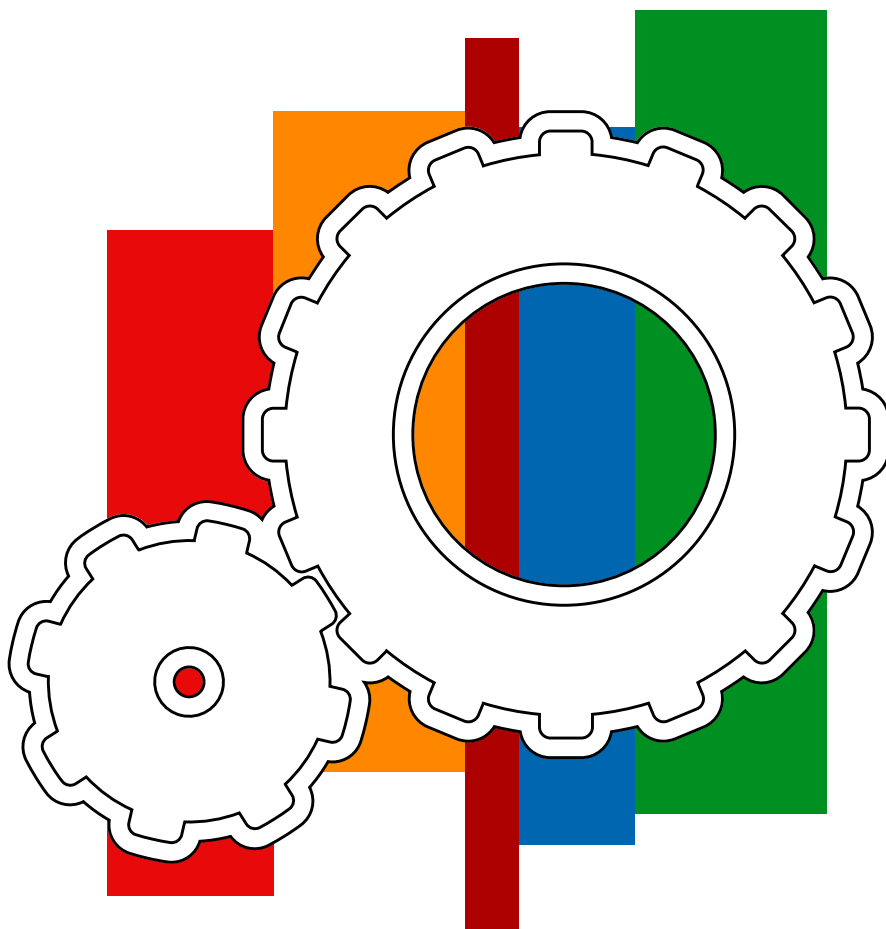

Regulamin świadczenia usług maklerskich w ramach usługi eMakler

Obowiązuje od marca 2022 r.

mBank.pl/mBM

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Zawieranie umów.....	6
III.	Pełnomocnictwa.....	7
IV.	Prowadzenie rachunków inwestycyjnych.....	7
V.	Wykonywanie zleceń.....	8
VI.	Sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz ogólnych rekomendacji.....	13
VII.	Przyjmowanie i przekazywanie zleceń i zapisów.....	16
VIII.	Składanie zleceń i innych dyspozycji za pomocą telefonu.....	16
IX.	Składanie zleceń za pomocą elektronicznych nośników informacji.....	16
X.	Instrumenty finansowe obciążone ograniczonymi prawami rzeczowymi lub których zbywalność jest ograniczona. Zastaw rejestrowy na wierzytelnościach z rachunku inwestycyjnego.....	17
XI.	Zabezpieczenie wierzytelności na instrumentach finansowych inne niż ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego.....	18
XII.	Zamknięcie rachunku inwestycyjnego.....	18
XIII.	Postanowienia szczególne dotyczące świadczenia usług w obrocie zorganizowanym derywatami.....	19
XIV.	Postanowienia szczególne dotyczące świadczenia usług w obrocie instrumentami zagranicznymi.....	22
XV.	Postanowienia szczególne dotyczące prowadzenia indywidualnych kont emerytalnych.....	24
XVI.	Postanowienia szczególne dotyczące prowadzenia indywidualnych kont zabezpieczenia emerytalnego.....	26
XVII.	Postanowienia końcowe i przejściowe.....	28

I. Wstęp

§ 1

1. Regulamin określa warunki i tryb zawierania i realizacji umów o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w obrocie zorganizowanym, w ramach usługi eMakler, oraz otwierania, prowadzenia i zamykania rachunków inwestycyjnych, przyjmowania i przekazywania zleceń i zapisów a także świadczenia niektórych innych usług maklerskich przez BM.
2. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:

a) BM	biuro maklerskie działające jako wyodrębniona jednostka organizacyjna mBanku S.A. (w skrócie „mBM”),
b) Strona BM	strona internetowa www.mdm.pl ,
c) mBank	mBank S.A. z siedzibą w Warszawie,
d) Strona mBanku	strona internetowa www.mbank.pl ,
e) jednostki organizacyjne Banku	obsługujące Klientów jednostki organizacyjne mBanku, z wyłączeniem BM,
f) Umowa	zawarta pomiędzy BM a Klientem umowa o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz przyjmowania i przekazywania zleceń, w ramach usługi eMakler, która dotyczyć może również świadczenia innych usług maklerskich w obrocie zorganizowanym, w szczególności prowadzenia rachunku inwestycyjnego,
g) Klient	osoba fizyczna posiadająca regularny dostęp do sieci Internet, będąca stroną Umowy lub zamierzająca zawrzeć Umowę,
h) regulamin	niniejszy „Regulamin świadczenia usług maklerskich w ramach usługi eMakler”, określający w szczególności zasady prowadzenia rachunków inwestycyjnych, wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz świadczenia innych usług maklerskich w obrocie zorganizowanym,
i) Usługa eMakler	dedykowany pakiet usług maklerskich świadczonych przez BM Klientom indywidualnym posiadającym regularny dostęp do sieci Internet oraz posiadającym rachunek bankowy prowadzony przez mBank S.A., dostępny z wykorzystaniem kanałów dostępu mBanku, w szczególności poprzez Platformę eMakler,
j) Platforma eMakler	informatyczne serwisy transakcyjne BM dostępne poprzez serwisy transakcyjne mBanku, za pośrednictwem których Klienci mogą składać poprzez Internet zlecenia i inne dyspozycje do BM,
k) Tabela funkcjonalności	tabela udostępniana poprzez Stronę BM oraz Stronę mBanku, określająca – w zakresie nieuregulowanym w niniejszym regulaminie szczegółowy zakres i zasady korzystania z Usługi eMakler za pośrednictwem poszczególnych kanałów dostępu, zawierająca w szczególności listę instrumentów oraz rodzajów dyspozycji dostępnych w ramach Usługi eMakler,
l) Taryfa	Taryfa Opłat i Prowizji BM w ramach Usługi eMakler, stanowiąca załącznik do regulaminu, określająca wysokość i terminy wnoszenia przez Klienta opłat i prowizji, ,
m) Ustawa	ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi lub akt prawny zastępujący Ustawę,
n) Rozporządzenie	Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych lub akt prawny zastępujący ww. Rozporządzenie,
o) izba rozrachunkowa	spółka Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. lub inna właściwa izba rozrachunkowa, a także podmiot któremu Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. powierzył wykonywanie określonych zadań zgodnie z Ustawą,
p) zlecenie DDM	zlecenie Do Dyspozycji Maklera – rodzaj zlecenia Klienta, o którego sposobie realizacji decyduje makler w granicach określonych przez Klienta,
q) rachunek inwestycyjny	łącznie: rachunek papierów wartościowych oraz powiązany z nim rachunek pieniężny,
r) rekomendacje lub produkty analityczne	(używane zamiennie) obejmują łącznie informacje oznaczone wyraźnie jako badania inwestycyjne w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego – analizy inwestycyjne, analizy finansowe oraz ogólne rekomendacje kierowane do szerokiego kręgu odbiorców (Klientów) za pośrednictwem kanałów dystrybucji lub do ogółu społeczeństwa i odnoszą się do raportów, analiz lub innego rodzaju informacji zalecających lub sugerujących, bezpośrednio lub pośrednio, określone zachowania inwestycyjne co do jednego lub kilku instrumentów finansowych lub emitentów instrumentów finansowych; ilekroć w niniejszym regulaminie jest mowa o rekomendacjach lub produktach analitycznych oznacza to niestanowiące rekomendacji inwestycyjnych opracowania, które są sporządzane bez uwzględnienia potrzeb i sytuacji poszczególnych Klientów, i które są przekazywane Klientom niezależnie od stanu posiadanych przez nich aktywów; skierowanie przez BM rekomendacji lub produktu analitycznego do Klienta nie stanowi świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego,

s) instrumenty finansowe	zdematerializowane instrumenty dopuszczone do obrotu zorganizowanego, w szczególności na Giełdzie lub ASO, lub oferowane w ramach oferty publicznej, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z Tabeli funkcjonalności,
t) informacje handlowe	wszelkie informacje kierowane do Klientów lub potencjalnych Klientów przez BM, w tym informacje upowszechniane przez BM w celu reklamy lub promocji świadczonych usług, a także informacje o instrumentach finansowych i ich emitentach, które nie są produktami analitycznymi ani nie stanowią rekomendacji inwestycyjnych, ani też nie stanowią nieodpłatnych porad inwestycyjnych,
u) trwały nośnik informacji	nośnik informacji pozwalający użytkownikowi informacji na ich przechowywanie w sposób umożliwiający przyszłe korzystanie z informacji przez okres odpowiedni dla celów informacji oraz niezmiennione odtworzenie przechowywanych informacji; w relacjach z Klientami BM stosuje w szczególności następujące trwałe nośniki informacji: (i) nośnik papierowy, lub (ii) odpowiednio zabezpieczony plik przesłany na adres poczty elektronicznej Klienta lub udostępniony Klientowi poprzez Platformę eMakler lub Stronę BM,
v) dokument tożsamości	dowód osobisty,
w) Miejsce świadczenia usług	wskazane na Stronie BM miejsce prowadzenia przez BM działalności,
x) Rozporządzenie Delegowane	Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy,
y) PRIIP (packaged retail and insurance-based investment products)	detailed product of collective investment and insurance-based investment products in the meaning of the Delegated Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No 1286/2014 in the matter of documents containing key information, relating to detailed products of collective investment and insurance-based investment products,
z) KID (key information document)	document containing key information regarding PRIIP, prepared by the PRIIP creators, to be provided by the BM to individual investors, in order to facilitate their understanding and comparison of key features of PRIIP and key risks associated with them,
aa) UCITS (undertakings for collective investment in transferable securities)	enterprise whose sole purpose is collective investment in securities, and whose units are admitted to trading on a regulated market, or whose units are admitted to trading on a regulated market – in the meaning of the Directive of the European Parliament and of the Council 2009/65/WE of 13 July 2009 in the matter of coordination of laws, regulations, administrative provisions and measures of Member States relating to the collective investment in securities, in the meaning of the Directive of the European Parliament and of the Council 2009/65/WE of 13 July 2009 in the matter of coordination of laws, regulations, administrative provisions and measures of Member States relating to the collective investment in securities,
bb) grupa docelowa	Klienci charakteryzujący się zbliżonym profilem inwestycyjnym, w szczególności zbliżonym poziomem wiedzy i doświadczenia inwestycyjnego.

- Użyte w regulaminie określenia, których nie zdefiniowano powyżej, należy rozumieć w sposób określony w Ustawie, Rozporządzeniu, w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, w przepisach prawa Unii Europejskiej (w szczególności w Rozporządzeniu Delegowanym) bądź w aktach prawnych zastępujących ww. regulacje, a także w regulaminach i innych regulacjach obowiązujących na danym rynku oraz w regulaminach izby rozrachunkowej.
- W zakresie nieuregulowanym w Rozporządzeniu, Rozporządzeniu Delegowanym oraz regulaminie – w szczególności w zakresie dyspozycji innych niż zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych oraz anulacji i modyfikacji tych zleceń – BM może określić zasady świadczenia usług, w tym przyjmowania i realizowania dyspozycji Klientów, informując o tym Klientów w siedzibie BM oraz poprzez Stronę BM, a także stronę internetową mBanku.
- W przypadku podjęcia przez BM decyzji o świadczeniu usług w zakresie instrumentów finansowych notowanych w walutach obcych, BM może określić szczegółowe zasady świadczenia takich usług informując o tych zasadach na Stronie BM oraz na Stronie mBanku.
- BM nie przewiduje powierzenia podmiotowi trzeciemu wykonywania usług maklerskich świadczonych na podstawie regulaminu.

5 2

- Wszelkie dokumenty powinny być składane BM za pośrednictwem jednostek organizacyjnych Banku, o ile BM nie odstąpi od tego wymogu. Informacje zawarte w dokumentach składanych BM, w tym w szczególności dotyczące zmiany danych osobowych, są skuteczne wobec BM:
  - w przypadku ich przekazania do BM w godzinach pracy BM – niezwłocznie po ich wpłynięciu,
  - w przypadku innym niż w lit. a – nie później niż od dnia roboczego następującego po dniu wpływu informacji do BM.
- Podpis Klienta pod wszelkimi dokumentami przedstawianymi BM – o ile BM nie odstąpi od tego wymogu – powinien być złożony w obecności upoważnionego pracownika mBanku albo poświadczony notarialnie (bądź przez właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub właściwy urząd konsularny), z wyłączeniem sytuacji gdy Umowę lub inny dokument składany BM w imieniu Klienta podpisuje mBank jako pełnomocnik Klienta.
- W przypadku, gdy jakiegokolwiek dokumenty przedstawiane BM sporządzone zostały w języku obcym, powinny one być przedstawione BM z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego, o ile BM nie odstąpi od tego wymogu.
- W przypadkach, gdy jest to dopuszczalne na mocy przepisów prawa, BM może za pośrednictwem Strony BM i Strony mBanku, przekazywać Klientom nieadresowane indywidualnie informacje, o ile Klient wyraził zgodę na przekazywanie informacji w takiej formie.
- W przypadku przekazywania informacji w sposób określony w ust. 4, BM zapewnia:
  - uzyskanie przez Klienta powiadomienia w formie elektronicznej zawierającego adres Strony BM i/lub Strony mBanku oraz wskazanie miejsca na tej stronie, gdzie można znaleźć informacje,
  - aktualność informacji dostępnych na Stronie BM i Stronie mBanku,
  - dostępność informacji na Stronie BM i Stronie mBanku tak długo, jak jest prawdopodobne, że Klient ma potrzebę się z nimi zapoznać.

6. W przypadku gdy BM jest zobowiązany, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i niniejszym regulaminem, do przekazywania Klientom określonych informacji przy użyciu trwałego nośnika informacji, informacje te mogą być przekazywane na trwałym nośniku informacji innym niż papier (zgodnie z definicją zawartą w §1 ust. 2 lit. u). Klientom posiadającym regularny dostęp do Internetu, pod warunkiem że przekazywanie informacji w taki sposób jest celowe w kontekście świadczenia usług maklerskich przez BM, a Klient, mając wybór między informacjami przekazywanymi w formie papierowej lub przy użyciu trwałego nośnika innego niż papier, wyraził zgodę na tę drugą możliwość. Uważa się, że przekazywanie informacji drogą elektroniczną jest celowe w szczególności, jeżeli BM może uznać, że Klient posiada regularny dostęp do Internetu. Uważa się, że Klient posiada regularny dostęp do sieci Internet, jeśli wskazał BM adres swojej poczty elektronicznej (adres email) lub uzyskał możliwość korzystania z usług świadczonych przez BM za pośrednictwem Platformy eMakler.
7. W przypadku uznania, że BM nienależycie wykonał usługę świadczoną na podstawie regulaminu Klient powinien niezwłocznie złożyć w BM reklamację – w formie pisemnej (osobiście albo przesyłką pocztową), ustnie (telefonicznie albo osobiście do protokołu), lub w formie elektronicznej (pocztą elektroniczną na adres dostępny na Stronie BM), w której przedstawi zastrzeżenia dotyczące danej usługi. Reklamacja może być złożona w BM także za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Banku wskazanej na Stronie BM. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego BM rozstrzyga o sposobie załatwienia reklamacji w terminie 30 dni od jej otrzymania, niezwłocznie zawiadamiając Klienta o jej rozstrzygnięciu. Odpowiedź na reklamację udzielana jest w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji (lub pocztą elektroniczną – wyłącznie na wniosek Klienta). W przypadku, gdy z uzasadnionych powodów (w szczególności skomplikowanych przypadkach) rozpatrzenie reklamacji w powyższym terminie jest niemożliwe, BM powiadomi o tym Klienta wskazując przyczynę opóźnienia oraz okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy oraz określając nowy termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, nie dłuższy niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W trakcie postępowania wyjaśniającego BM może żądać dodatkowych wyjaśnień. W przypadku uznania reklamacji Klienta, BM niezwłocznie podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia skutków nienależytego wykonania usługi, przy czym powinno to nastąpić w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia sporządzenia odpowiedzi na reklamację Klienta. Jeżeli w ocenie Klienta wynik postępowania reklamacyjnego opisanego powyżej nie jest satysfakcjonujący, Klientowi przysługuje prawo wystąpienia do właściwego sądu powszechnego, do Rzecznika Finansowego zgodnie z ustawą z 5.08.2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym. Klient będący konsumentem może też przekazać sprawę do podmiotu uprawnionego do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1823), w szczególności do Centrum Mediacji działającego w ramach Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego (<https://knf.gov.pl>).
8. Zasady odpowiedzialności BM z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy określają przepisy kodeksu cywilnego. Oznacza to w szczególności, że:
  - a) BM zobowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie Umowy jest następstwem okoliczności, za które BM nie ponosi odpowiedzialności (art. 471 kodeksu cywilnego),
  - b) BM odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności przy wykonywaniu Umowy, przy czym należyta staranność BM określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru działalności prowadzonej przez BM (art. 472 kodeksu cywilnego w związku z art. 355 kodeksu cywilnego),
  - c) wszelkie zapisy szczególne zawarte w niniejszym regulaminie należy interpretować z uwzględnieniem zasad opisanych w niniejszym ustępie.
9. mBank informuje Klienta, że:
  - 1) jest administratorem podanych przez Klienta danych osobowych,
  - 2) funkcję inspektora ochrony danych osobowych pełni pracownik mBanku, którego imię i nazwisko dostępne jest na stronie internetowej BM oraz z którym kontakt możliwy jest pod adresem: Inspektorochronydanychosobowych@mbank.pl,
  - 3) w celu wykonania Umowy będzie wykonywać czynności maklerskie, a w ich trakcie w tym celu będzie przetwarzać dane osobowe Klienta,
  - 4) podanie przez Klienta danych osobowych jest konieczne dla zawarcia i wykonywania Umowy,
  - 5) będzie przetwarzał dane dotyczące Klienta:
    - a) na potrzeby prowadzonej działalności maklerskiej tzn. w celach oceny adekwatności i odpowiedniości oraz wyznaczania grup docelowych instrumentów finansowych, statystycznych, analitycznych, wykonywania oceny i monitorowania ryzyka operacyjnego, rozpatrywania reklamacji, dochodzenia roszczeń, przeciwdziałania nadużyciom, realizacji obowiązków wynikających z obowiązującego prawa w szczególności w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, przepisów prawa podatkowego, a także archiwizacji;
    - b) w celu przekazywania materiałów marketingowych i informacyjnych usług i produktów własnych mBanku oraz spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej mBanku. Wykaz spółek znajduje się na stronie internetowej mBanku www.mbank.pl, w zakładce Grupa mBanku;
    - c) w tym dane kontaktowe, transakcyjne, lokalizacyjne oraz złożone oświadczenia z wykorzystaniem automatycznych metod przetwarzania danych. Dane Klienta mogą pochodzić z różnych źródeł, także z serwisów i kanałów maklerskich i bankowych. Dzięki temu Klient będzie mógł otrzymywać dopasowane oferty produktów i usług oferowanych przez mBank;
    - d) przez okres niezbędny do wykonania Umowy, której Klient jest stroną lub czynności związanych z usługami, które są lub były świadczone na jego rzecz, a następnie przez okres 10 lat liczony od dnia, w którym rozwiązano Umowę lub inny okres właściwy dla przedawnienia ewentualnych roszczeń, w zależności od przypadku, po upływie powyższych okresów mBank anonimizuje dane Klienta,
  - 6) może, na potrzeby wykonywania Umowy oraz realizacji ustawowo określonych uprawnień i obowiązków, przekazywać dane osobowe Klienta do instytucji gromadzących i udostępniających informacje oraz instytucji upoważnionych do zbierania danych w związku z prowadzoną przez mBank działalnością bankową, inwestycyjną i maklerską w szczególności do Funduszy Inwestycyjnych lub podmiotów wykonujących Zlecenie oraz do podmiotów, którym mBank powierza przetwarzanie danych w związku z zawartymi przez mBank umowami świadczenia usług na rzecz mBanku, w szczególności do agentów firmy inwestycyjnej,
  - 7) realizacja przelewów zagranicznych za pośrednictwem SWIFT oznacza, że dostęp do danych osobowych Klienta i osób go reprezentujących może mieć administracja rządowa Stanów Zjednoczonych. Władze amerykańskie zobowiązały się do wykorzystywania tych danych wyłącznie do walki z terroryzmem, z poszanowaniem gwarancji przewidzianych przez europejski system ochrony danych osobowych. Zastrzeżenie iż przez SWIFT rozumie się Stowarzyszenie na Rzecz Światowej Międzybankowej Telekomunikacji Finansowej,
  - 8) dane Klienta oraz osób reprezentujących, w tym dane osobowe, mogą zostać ujawnione podmiotom (w tym podmiotom mającym siedzibę poza terytorium RP lub poza terytorium UE), którym mBank powierza przetwarzanie danych dla realizacji umów o świadczenie usług na jego rzecz,
  - 9) Klient ma prawo dostępu i do sprostowania swoich danych oraz ich przeniesienia, a także może żądać ich usunięcia, ograniczenia lub wnieść sprzeciw wobec ich przetwarzania. Klient ma również prawo wnieść skargę do organu nadzorczego w zakresie ochrony swoich danych,
  - 10) więcej informacji o danych i ich źródłach oraz sposobie tworzenia ofert na podstawie automatycznego przetwarzania danych, a także kategorii odbiorców danych, do których mBank może dane Klienta przekazać, zostały opisane w dokumencie pn. „Broszura informacyjna – Pakiet RODO”, wręczany przy zawieraniu Umowy i dostępnym na stronie internetowej BM,
  - 11) Klient może wszystkie udzielone zgody związane z przetwarzaniem jego danych osobowych przez mBank zmienić lub odwołać
10. Określone przez BM oświadczenia i zgody Klienta mogą być składane poprzez zdalne kanały dostępu (Internet lub telefon), o ile sposób ich składania zapewnia niebudzącą wątpliwości identyfikację Klienta.

II. Zawieranie umów

§ 3

1. Podstawą świadczenia usług opisanych w niniejszym regulaminie jest Umowa zawierana według wzoru określonego przez BM, oraz regulamin, chyba że regulamin w odniesieniu do danej usługi stanowi inaczej. Umowa może zostać zawarta w jednostkach organizacyjnych Banku a także zdalnie, przy czym ze względu na charakter świadczonych usług, Klientowi nie przysługuje prawo odstąpienia od Umowy zawartej w takim trybie. Szczegółowy opis procesu zawierania Umowy znajduje się na Stronie BM oraz Stronie mBanku.
2. BM kwalifikuje Klientów korzystających z usług świadczonych na podstawie Umowy, do kategorii klientów detalicznych.
3. BM może odmówić zawarcia Umowy lub innej umowy, w szczególności jeśli Klient nie spełnia wymogów określonych w regulaminie, w Rozporządzeniu lub w innych przepisach i regulacjach, lub jeśli Klient wskazuje adres zamieszkania, adres korespondencyjny lub miejsce siedziby znajdujące się poza granicami Polski.
4. W zakresie wymaganym przez właściwe przepisy, przed zawarciem Umowy BM przekazuje Klientowi lub potencjalnemu Klientowi – na trwałym nośniku lub za pośrednictwem strony internetowej, o ile spełnione są warunki określone w art. 3 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego następujące informacje:
  - treść Umowy, treść Regulaminu oraz Taryfę,
  - informacje na temat BM i usług świadczonych przez BM,
  - informacje dotyczące charakteru, częstotliwości i terminów sprawozdań z wykonania usług maklerskich, które BM ma świadczyć na rzecz Klienta,
  - skrótowy opis kroków podejmowanych w celu zapewnienia ochrony instrumentów finansowych i funduszy Klienta przechowywanych przez BM, w tym skrócone informacje na temat systemów rekompensat lub gwarancji depozytowych właściwych dla danego rodzaju inwestorów, które stosują się do BM,
  - ogólny opis polityki przeciwdziałania konfliktom interesów utrzymywanej przez BM,
    - i. na życzenie Klienta – dodatkowe informacje na temat polityki przeciwdziałania konfliktom interesów przekazane na trwałym nośniku lub za pośrednictwem strony internetowej (jeśli ta nie stanowi trwałego nośnika), o ile spełnione są warunki określone w art. 3 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego,
    - ii. informacje o instrumentach finansowych będących przedmiotem usługi maklerskiej zawierające w szczególności ogólny opis charakteru i ryzyka instrumentów finansowych, a także informacje na temat tego, czy dany instrument finansowy jest skierowany do klientów detalicznych czy profesjonalnych, przy uwzględnieniu zamierzonego rynku docelowego,
  - informacje na temat zabezpieczenia instrumentów finansowych lub funduszy Klienta,
  - zestawienie szacunkowych kosztów i opłat dotyczących świadczonych na rzecz Klienta usług maklerskich, a także szacunkowe koszty i opłaty dotyczące instrumentów finansowych objętych tymi usługami oraz szacunkowe tematy płatności lub korzyści, które BM otrzyma od osób trzecich lub dokona na rzecz osób trzecich w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta,
  - dokument zawierający kluczowe informacje (KID), w przypadku gdy Klient zamierza inwestować w detaliczny produkt zbiorowego inwestowania (PRIIPS) lub inny dokument zawierający kluczowe informacje o produkcie (w przypadku UCITS) – o ile jest to wymagane przez obowiązujące regulacje; BM może przyjąć oświadczenie w którym Klient potwierdzi bieżące zapoznanie się z KID dla instrumentów pochodnych notowanych na Giełdzie i zadysonuje aby BM nie przekazywał Klientowi takich KID przed zawarciem transakcji; BM może także przyjąć oświadczenie w którym Klient zamiast formy papierowej wybierze przekazywanie KID przez BM poprzez wskazanie na Stronie BM adresów internetowych pod którymi dokumenty te są dostępne dla Klienta,
  - informacje na temat obowiązującej w BM polityki wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie Klienta;
  - informacje dotyczące stosowanej przez BM polityki wykonywania zleceń (lub odpowiednio – polityki działania w najlepiej pojętym interesie Klienta), na którą Klient zawierając Umowę wyraża zgodę;
  - inne informacje, jeśli są wymagane zgodnie z Ustawą lub Rozporządzeniem, Rozporządzeniem Delegowanym lub innymi regulacjami.
5. Przed zawarciem Umowy BM zwraca się do Klienta lub potencjalnego Klienta o przedstawienie informacji, dotyczących wiedzy i doświadczenia Klienta w zakresie inwestowania na rynku finansowym, umożliwiających przypisanie Klienta do określonej grupy docelowej i dokonanie przez BM oceny adekwatności instrumentu finansowego i usługi maklerskiej, która ma być świadczona na podstawie Umowy; BM może odstąpić od dokonania oceny adekwatności, jeżeli zezwalają na to przepisy prawa. W przypadku odmowy udzielenia informacji lub przedstawienia informacji niewystarczających, BM zwraca się o potwierdzenie tego faktu przez złożenie stosownego oświadczenia i ostrzega Klienta o niemożności dokonania oceny adekwatności usługi i instrumentu finansowego oraz informuje, że dalszy sposób postępowania BM w takim przypadku jest analogiczny jak w przypadku uznania przez BM, że instrument finansowy lub usługa nie są adekwatne dla Klienta. W przypadku, gdy na podstawie uzyskanych informacji BM oceni, że instrument finansowy lub usługa nie są adekwatne dla Klienta, BM informuje Klienta o powyższym, a Umowa może być zawarta pomimo uznania, że instrument finansowy lub usługa nie są adekwatne dla Klienta jedynie pod warunkiem, że Klient pisemnie potwierdzi fakt otrzymania powyższego ostrzeżenia i podtrzyma wolę zawarcia Umowy; BM przyjmuje, że Klient, w odniesieniu do produktów, usług inwestycyjnych lub transakcji na podstawie których został sklasyfikowany jako Klient profesjonalny, ma konieczne doświadczenie i wiedzę, aby zdawać sobie sprawę z istniejącego ryzyka. Dokonując oceny adekwatności instrumentów finansowych BM określa grupy instrumentów odpowiednich dla Klienta (rynków docelowe). Powyższej oceny BM może dokonać także na podstawie posiadanych informacji dotyczących wiedzy i doświadczenia Klienta, uzyskanych w wyniku wcześniejszej współpracy z Klientem, lub na podstawie informacji przekazanych mBankowi przez Klienta w związku z usługami innymi niż świadczone na podstawie niniejszego regulaminu. Klient w każdym czasie może ponownie przedstawić informacje na podstawie których BM dokona ponownej oceny, o której mowa powyżej.
6. BM stosuje zasady działania w jak najlepszym interesie Klientów, zawarte w obowiązującej w BM Polityce działania w najlepiej pojętym interesie Klientów („Polityka”). Wyciąg z Polityki zawierający kluczowe elementy Polityki („Wyciąg z Polityki”) znajduje się na Stronie BM. Klient wyraża zgodę, aby zmiany Polityki w zakresie Usług mogły mu być udostępnione za pośrednictwem Strony internetowej BM, poprzez wprowadzenie odpowiednich zmian do Wyciągu z Polityki.
7. Złożenie zlecenia objętego Polityką jest równoznaczne z wyrażeniem przez Klienta zgody na stosowanie wobec niego Polityki w zakresie dotyczącym usługi obejmującej wykonywanie zleceń lub przekazywanie zleceń. Złożenie zlecenia objętego zmienioną Polityką w związku z usługą obejmującą wykonywanie zleceń lub przekazywanie zleceń będzie uznane za akceptację zmiany do Polityki.
8. Składając zlecenie Klient może wyrazić zgodę na jego wykonanie poza obrotem zorganizowanym.
9. BM posiada organizację wewnętrzną (w tym regulacje wewnętrzne oraz wewnętrzną strukturę organizacyjną), której celem jest zapewnienie, że w przypadku powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta.

W przypadku gdy rozwiązania przyjęte przez BM w celu zapobiegania sytuacji, w której konflikty interesów wywierają negatywny wpływ na interesy jej klientów, nie są wystarczające w celu zapewnienia z należytą pewnością, aby ryzyko szkody dla interesów Klienta nie występowało, BM wyraźnie ujawnia Klientowi przed zawarciem transakcji w jego imieniu ogólny charakter lub źródła konfliktów interesów oraz działania podjęte w celu ograniczenia takiego ryzyka.

Ujawniana informacja zawiera jasne wskazanie, że rozwiązania organizacyjne i administracyjne BM ustanowione w celu zapobieżenia temu konfliktowi lub zarządzania nim nie są wystarczające do zapewnienia z należytą pewnością, aby ryzyko szkody dla interesów Klienta nie występowało oraz musi być:

  - a) przedstawiona na trwałym nośniku, oraz
  - b) wystarczająco szczegółowa (z uwzględnieniem charakteru Klienta, któremu informacja jest ujawniana), aby Klient mógł podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi w kontekście, w którym ten konflikt interesów się pojawia.

W wyżej opisanej sytuacji Umowa może zostać zawarta wyłącznie pod warunkiem, że Klient potwierdzi otrzymanie informacji dotyczącej konfliktu interesów oraz wyraźnie potwierdzi wolę zawarcia Umowy.

10. W przypadku powstania konfliktu interesów po zawarciu Umowy z Klientem ust. 8 stosuje się odpowiednio, z tym że BM informuje Klienta o konflikcie interesów niezwłocznie po jego stwierdzeniu, a także powstrzymuje się od świadczenia usługi maklerskiej do czasu otrzymania wyraźnego oświadczenia Klienta o kontynuacji lub rozwiązaniu Umowy.
11. BM podejmuje przewidziane w obowiązujących przepisach prawa działania zapobiegające praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, a także działania służące przeciwdziałaniu i ujawnianiu przypadków manipulacji w rozumieniu przepisów Ustawy.

§ 4

1. Umowa może być zawarta wyłącznie z osobą fizyczną, posiadającą pełną zdolność do czynności prawnych, będącą obywatelem polskim i rezydentem w rozumieniu przepisów prawa podatkowego, posiadającą regularny dostęp do Internetu oraz posiadającą rachunek bankowy prowadzony przez mBank.
2. Tryb zdalnego zawierania Umowy określa Tabela funkcjonalności.
3. Warunkiem zawarcia Umowy jest przekazanie BM informacji o właściwym dla Klienta Urzędzie Skarbowym.
4. W przypadku, gdy Klient nie wskaże adresu zamieszkania innego niż adres zameldowania, BM – w szczególności w celach podatkowych – traktuje adres zameldowania jako adres zamieszkania Klienta. BM ma prawo domagać się przedstawienia dokumentów i informacji niezbędnych dla wykonania przez BM obowiązków określonych w przepisach o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy.

§ 5

1. W trakcie trwania Umowy Klient zobowiązany jest niezwłocznie informować BM za pośrednictwem mBanku o wszelkich zmianach jego danych przekazanych BM. Klient upoważni mBank do przekazywania BM powyższych informacji. Zmiana danych, w tym zmiana numeru rachunku Klienta prowadzonego przez mBank, nie wymaga sporządzania aneksu do Umowy.
2. Zobowiązanie, o którym mowa w ust. 1 uważa się za spełnione jeśli informacja o zmianie danych dotyczących Klienta zostanie przekazana BM przez mBank.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 są skuteczne wobec BM niezwłocznie po otrzymaniu przez BM od mBanku odpowiednich informacji o tych zmianach.
4. Otrzymanie informacji o zmianie danych dotyczących Klienta zawartych w Umowie w sposób wskazany w ust. 1 lub 2 (z wyłączeniem informacji dotyczących adresu korespondencyjnego oraz numerów telefonicznych i adresów mailowych Klienta), BM może uznać za otrzymanie informacji o zmianie odpowiednich danych dotyczących Klienta zawartych w innych umowach, na podstawie których BM prowadzi dla Klienta rachunki inwestycyjne.
5. BM nie ponosi odpowiedzialności za skutki naruszenia przez Klienta zobowiązań, o których mowa w ust. 1.

III. Pełnomocnictwa

§ 6

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 Klient nie może ustanawiać pełnomocników do dysponowania rachunkiem inwestycyjnym prowadzonym przez BM na podstawie Umowy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach BM może wyrazić zgodę na ustanowienie pełnomocnika, przy czym w takim przypadku pełnomocnictwo musi być udzielone w formie pisemnej, z podpisem złożonym w obecności pracownika BM lub mBanku albo podpisem poświadczonym notarialnie i może upoważniać pełnomocnika do wykonania w imieniu Klienta określonej, jednorazowej czynności.
2. Podpisując Umowę Klient ustanawia BM pełnomocnikiem do wykonywania określonych czynności związanych z wykonywaniem Umowy, w szczególności do dysponowania rachunkiem prowadzonym dla Klienta przez mBank w zakresie wynikającym z realizacji zleceń i dyspozycji składanych przez Klienta zgodnie z Umową.
3. W związku z ustanowieniem zabezpieczenia, którego przedmiotem są aktywa na rachunku inwestycyjnym Klient może ustanowić pełnomocnictwo dla mBanku lub innego podmiotu, na rzecz którego ustanowione jest zabezpieczenie, w zakresie wynikającym z umowy, na podstawie której ustanowione jest zabezpieczenie.

IV. Prowadzenie rachunków inwestycyjnych

§ 7

1. Rachunek otwarty i prowadzony na podstawie Umowy składa się z rachunku papierów wartościowych – służącego do ewidencjonowania papierów wartościowych Klienta i transakcji związanych z ich obrotem, oraz rachunku pieniężnego – służącego do ewidencjonowania środków pieniężnych Klienta związanych z obrotem papierami wartościowymi.
2. Z zastrzeżeniem warunków określonych w Rozporządzeniu, w ramach rachunku inwestycyjnego Klienta prowadzony jest rejestr operacyjny i rejestr należności oraz może być prowadzony rejestr sesji.
3. Rejestr sesji, o którym mowa w ust. 2 składa się z:
  - a) rejestru instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, obejmującego liczbę praw i instrumentów zaewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym:
    - pomniejszaną o liczbę instrumentów finansowych i praw do ich otrzymania, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji sprzedaży,
    - powiększaną o liczbę praw do otrzymania instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji kupna, oraz
  - b) wykazu środków pieniężnych, obejmującego sumę niezablokowanych środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku pieniężnym oraz zapisanych w rejestrze należności, powiększaną o środki pieniężne, które będą uzyskane w wyniku zawartych na danej sesji transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, spełniających wymogi określone w Ustawie i Rozporządzeniu, i pomniejszaną o środki pieniężne, które będą przeznaczane na opłacenie transakcji kupna instrumentów finansowych, zawartych na tej sesji.
4. BM dokonuje zapisów w rejestrze sesji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na podstawie dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji otrzymanych przez BM, zgodnie z zasadami określonymi we właściwych przepisach.
5. Rejestr sesji jest prowadzony wyłącznie w celu sprawdzenia pokrycia zleceń.

§ 8

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, BM dokonuje zapisów (uznania lub obciążenia) na rachunku inwestycyjnym Klienta po rozrachunku transakcji (lub innej operacji na papierach wartościowych lub dyspozycji Klienta) przez izbę rozrachunkową, najpóźniej do końca dnia, w którym nastąpił rozrachunek, na podstawie dowodów ewidencyjnych określonych przez izbę rozrachunkową, a także na podstawie dowodów wystawianych przez BM w związku z obsługą zdarzeń prawnych skutkujących zmianami w stanach rachunków inwestycyjnych, niepowodujących zmian na kontach prowadzonych dla BM przez izbę rozrachunkową. Rozliczanie środków pieniężnych następuje na podstawie dowodów ewidencyjnych określonych przez izbę rozrachunkową oraz prawidłowych i rzetelnych dowodów wystawionych zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. Przed rozrachunkiem transakcji BM, na podstawie dowodów ewidencyjnych określanych przez właściwą izbę rozrachunkową, dokonuje zapisów w rejestrze operacyjnym i w rejestrze należności.
3. W przypadku transakcji lub zdarzeń prawnych, w wyniku których dochodzi do zbycia lub przeniesienia papierów wartościowych poza obrotem zorganizowanym, zapisanie papierów wartościowych na rachunku inwestycyjnym następuje po otrzymaniu przez BM:
  - wymaganych zgodnie z prawem oraz regulaminem dokumentów, sporządzonych zgodnie z właściwymi przepisami, potwierdzających zbycie lub przeniesienie oraz umocowanie osób reprezentujących strony,
  - stosownych dyspozycji od stron, których transakcja lub zdarzenie dotyczy.
4. Wykonanie dyspozycji, o których mowa w ust. 3 następuje niezwłocznie po dokonaniu przez BM oceny przedstawionych przez Klienta dokumentów, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W przypadku transakcji lub zdarzeń prawnych, o których mowa w ust. 3, do których zastosowanie ma prawo obce, BM może zażądać od Klienta lub strony transakcji przedstawienia dokumentów uprawniających, że taka transakcja lub zdarzenie prawne odpowiada wymogom prawa obcego właściwego dla takiej transakcji lub zdarzenia prawnego.

§ 9

1. W ramach rachunku inwestycyjnego, w przypadkach przewidzianych w Rozporządzeniu lub innych przepisach prawa, odrębnie ewidencjonowane są papiery wartościowe i środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Klienta.
2. W ramach rachunku inwestycyjnego blokowane są aktywa Klienta, o ile taki obowiązek wynika z przepisów prawa, umowy z Klientem lub dyspozycji Klienta. W ramach rachunku pieniężnego, rejestru operacyjnego i rejestru należności, blokowane są papiery wartościowe, prawa do papierów wartościowych, środki pieniężne i należności stanowiące pokrycie zleceń Klienta, a także pokrycie należnych BM prowizji i opłat.

§ 10

1. Wpłaty na rachunek inwestycyjny mogą być dokonywane wyłącznie przelewem.
2. Wypłaty z rachunku inwestycyjnego mogą być dokonywane wyłącznie przelewem na zdefiniowany uprzednio przez Klienta rachunek prowadzony przez mBank („rachunek powiązany”). BM, bez odrębnej dyspozycji Klienta, przekazuje wolne środki z rachunku inwestycyjnego na rachunek powiązany.
3. Rachunki pieniężne prowadzone przez BM nie są przeznaczone do przeprowadzania rozliczeń pieniężnych na zlecenie Klienta, w związku z powyższym, w odniesieniu do środków pieniężnych Klienta, BM wykonywać będzie wyłącznie dyspozycje mające na celu:
  - a) realizację zobowiązań wynikających z nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na rzecz Klienta za pośrednictwem BM,
  - b) pokrywania opłat, prowizji i innych zobowiązań Klienta z tytułu umów zawartych między BM i Klientem,
  - c) spłatę pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Klienta na nabycie instrumentów finansowych,
  - d) przelew środków pieniężnych na zdefiniowany przez Klienta rachunek prowadzony przez mBank,
  - e) spłaty kredytu lub pożyczki w przypadku, gdy aktywa zapisane na rachunku inwestycyjnym Klienta stanowią zabezpieczenie tego kredytu lub pożyczki.
4. Poza dyspozycjami, o których mowa w ust. 3, BM może wykonywać inne dyspozycje uprawnionych podmiotów, dotyczące środków pieniężnych Klienta, dopuszczalne zgodnie z Rozporządzeniem lub innymi przepisami prawa.
5. Wypłata pożytków pieniężnych oraz wszelkich innych świadczeń pieniężnych w walutach obcych dokonywana jest w walucie polskiej, wg kursu i zgodnie z zasadami obowiązującymi w mBanku.

§ 11

W przypadku wystąpienia ujemnego salda na rachunku pieniężnym, Klient zobowiązany jest, bez odrębnego wezwania, do niezwłocznego pokrycia ujemnego salda oraz do zapłacenia odsetek za okres trwania ujemnego salda w wysokości określonej w §101 ust. 3.

§ 12

1. Z zastrzeżeniem przepisów powszechnie obowiązujących oraz postanowień ust. 2 i 3 BM zobowiązuje się do zachowania tajemnicy o obrotach i o stanie rachunku inwestycyjnego oraz o innych danych dotyczących Klienta.
2. BM przekazuje jednostkom organizacyjnym Banku, w szczególności jednostkom w ramach których prowadzony jest rachunek powiązany, informacje o rachunku inwestycyjnym Klienta, w tym w szczególności o zleceniach i innych dyspozycjach, transakcjach oraz historii i saldach rachunku inwestycyjnego, do czego Klient upoważnia BM zawierając Umowę.
3. Na żądanie uprawnionych organów lub osób, BM odstąpi od zobowiązania określonego w ust. 1.

V. Wykonywanie zleceń

§ 13

Przyjmując zlecenie, BM zobowiązuje się wobec dającego zlecenie Klienta do wystawienia i przekazania do realizacji zlecenia brokerskiego nabycia lub zbycia oznaczonych papierów wartościowych w imieniu własnym, lecz na rachunek Klienta, zgodnie z Umową, regulaminem oraz obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami obowiązującymi na danym rynku.

§ 14

1. BM zastrzega sobie prawo do określenia:
  - a) rodzajów lub poszczególnych instrumentów finansowych, w obrocie którymi nie będzie uczestniczył,
  - b) rodzajów transakcji, w których nie będzie pośredniczył,
  - c) rodzajów zleceń i innych dyspozycji, których nie będzie przyjmował lub realizował.
2. Informacje o ograniczeniach, o których mowa w ust. 1 dostępne są w Tabeli funkcjonalności.
3. BM może określić szczególne warunki przyjmowania niektórych zleceń i dyspozycji (w szczególności zleceń o znacznej wartości, zleceń o określonych wolumenach, zleceń z limitem ceny znacznie odbiegającym od aktualnych cen rynkowych), udostępniając stosowne informacje na Stronie BM i w Tabeli funkcjonalności.
4. BM może określić instrumenty finansowe lub grupy instrumentów finansowych, dla których nie przyjmuje od Klientów zleceń kupna i sprzedaży, jeżeli jest to uzasadnione ważnymi powodami. W szczególności dotyczy to nowo wprowadzanych do obrotu instrumentów lub grup instrumentów finansowych. Stosowna informacja będzie umieszczona na stronie BM.

§ 15

1. BM:
  - a) niezwłocznie potwierdza przyjęcie zlecenia na rachunek Klienta,
  - b) możliwie jak najszybciej i nie później niż pierwszego dnia roboczego po wykonaniu zlecenia, przesyła Klientowi na trwałym nośniku powiadomienie potwierdzające jego wykonanie lub – w przypadku gdy BM otrzymuje potwierdzenie od osoby trzeciej – nie później niż pierwszego dnia roboczego po odbiorze potwierdzenia od osoby trzeciej,

- c) przesyła Klientowi raz na kwartał na trwałym nośniku zestawienie aktywów Klienta przechowywanych w BM, chyba że zestawienie to przekazano już w ramach innego sprawozdania okresowego (z tym że BM może odstąpić od tego obowiązku w przypadku Klientów mających dostęp do Platformy eMakler jeżeli BM ma dowody, że Klient uzyskał dostęp do tego zestawienia co najmniej raz w ciągu danego kwartału),
  - d) na żądanie Klienta – wydaje Klientowi historię rachunku inwestycyjnego,
  - e) na żądanie Klienta – udziela informacji dotyczących aktualnego stanu wykonania określonego zlecenia.
2. Informacje, o których mowa w ust.1 lit b – d przekazywane są:
    - a) drogą elektroniczną – Klientom, którzy wyrazili zgodę na przekazywanie informacji drogą elektroniczną,
    - b) w przypadkach innych niż wskazane w lit. a – pisemnie, na wskazany w Umowie adres korespondencyjny.
  3. Wszelkie dokumenty dotyczące podatków i innych należności publicznoprawnych, które BM zobowiązany jest sporządzać i dostarczać Klientom, a także dotyczące wymagalnych roszczeń BM, mogą być przez BM wysyłane na adres zamieszkania (a jeśli adres zamieszkania nie został podany przez Klienta – na adres zameldowania). Jeżeli jest to zgodne z przepisami prawa, BM może dostarczać ww. dokumenty (w szczególności wymagane przepisami informacje i deklaracje podatkowe) za pośrednictwem elektronicznych nośników informacji, z zachowaniem wymogów określonych we właściwych przepisach.
  4. BM przekazuje Klientowi, raz do roku, zestawienia:
    - a) poniesionych przez Klienta w danym roku kosztów i opłat dotyczących świadczonych na rzecz Klienta usług maklerskich, a także koszty i opłaty dotyczące instrumentów finansowych objętych tymi usługami,
    - b) otrzymanych świadczeń niepieniężnych i pieniężnych przez BM od osób trzecich lub dokonanych na rzecz osób trzecich w związku z usługami świadczonymi na rzecz Klienta.
  5. W przypadku rozwiązania Umowy lub jej wygaśnięcia w trakcie roku kalendarzowego zestawienie, o którym mowa w ust. 6, jest udostępniane Klientowi po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym Umowa została rozwiązana lub wygasła.
  6. W zakresie wymaganym przez przepisy prawa, raz do roku, dla każdej kategorii instrumentów finansowych, BM sporządza i podaje do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie BM:
    - w przypadku gdy BM świadczy usługę wykonywania zleceń – wykaz pięciu najlepszych systemów wykonywania zleceń pod względem wolumenu obrotu, w których BM wykonywał zlecenia Klientów w poprzednim roku, a także informacje dotyczące uzyskanej jakości wykonania,
    - w przypadku gdy BM świadczy usługę przyjmowania i przekazywania zleceń – wykaz pięciu najlepszych firm inwestycyjnych pod względem wolumenu obrotu, którym przekazała zlecenia Klientów do wykonania w poprzednim roku, a także informacje dotyczące uzyskanej jakości wykonania.

§ 16

Klient zobowiązany jest dokonywać weryfikacji zapisów na swoim rachunku inwestycyjnym w terminie 30 dni od dnia dokonania zapisu.

W przypadku niezgłoszenia przez Klienta uwag w powyższym terminie, BM uznaje sposób realizacji zleceń i innych dyspozycji za prawidłowy, z zastrzeżeniem prawa BM do sprostowania we własnym zakresie oczywiście błędnych zapisów na rachunku inwestycyjnym Klienta oraz z zastrzeżeniem zachowania przez Klienta roszczeń, w tym odszkodowawczych w stosunku do BM, w razie nie dokonania weryfikacji zapisów przed upływem powyżej wskazanego terminu.

§ 17

1. W przypadku stwierdzenia przez BM błędnego zapisu na rachunku inwestycyjnym Klienta, powstałego na skutek okoliczności, za które BM ponosi odpowiedzialność (w szczególności na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zlecenia lub dyspozycji Klienta), BM dokona niezbędnych czynności faktycznych i prawnych dla doprowadzenia do stanu zgodnego z otrzymanym zleceniem lub dyspozycją, z zastrzeżeniem ust. 2. Podjęcie przedmiotowych działań jest niezależne od odpowiedzialności BM za powstały błąd.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1, BM może przed podjęciem działań zwrócić się do Klienta proponując wybór sposobu załatwienia sprawy. W przypadku odmowy lub braku odpowiedzi Klienta we wskazanym przez BM terminie, BM postępuje w sposób opisany w ust. 1.

§ 18

W przypadku złożenia przez Klienta dyspozycji przeniesienia papierów wartościowych i/lub środków pieniężnych na inny rachunek, BM niezwłocznie dokonuje odpowiednich czynności w celu wykonania dyspozycji Klienta, o ile:

- a) dyspozycja jest zgodna z przepisami prawa i regulaminem, oraz
- b) na rachunku pieniężnym nie występuje ujemne saldo, a znajdujące się na nim środki wystarczają na pobranie opłat należnych BM z tytułu wykonania dyspozycji Klienta.

§ 19

1. Na żądanie Klienta BM wystawia świadectwo depozytowe, potwierdzające – z zastrzeżeniem ust. 6 – legitymację do realizacji uprawnień wynikających z papierów wartościowych wskazanych w jego treści, które nie są lub nie mogą być realizowane wyłącznie na podstawie zapisów na rachunku papierów wartościowych. Papiery wartościowe wskazane w treści świadectwa są blokowane na rachunku papierów wartościowych Klienta. Świadectwa depozytowe wystawiane są oddzielnie dla każdego rodzaju papierów wartościowych. Na żądanie Klienta w treści świadectwa może zostać wskazana część lub wszystkie papiery wartościowe zapisane na danym rachunku.
2. BM może wystawić:
  - a) duplikat świadectwa depozytowego – na żądanie Klienta, po złożeniu przez niego pisemnego oświadczenia o fakcie otrzymania świadectwa oraz o okolicznościach jego zniszczenia lub utraty, przy czym na duplikacie świadectwa BM zaznacza fakt wcześniejszego wydania oryginału,
  - b) kolejne świadectwo depozytowe dotyczące papierów wartościowych zablokowanych w związku z wydanym wcześniej świadectwem depozytowym – tylko jeżeli minął termin ważności lub Klient zwrócił wcześniej wydane ważne świadectwo depozytowe, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. BM może wystawić świadectwo depozytowe dotyczące papierów wartościowych zablokowanych w związku z wydanym wcześniej, ważnym świadectwem depozytowym, jeżeli cel wystawienia świadectwa depozytowego określony w jego treści zgodnie z żądaniem Klienta jest inny niż cel określony w uprzednio wystawionym świadectwie lub świadectwach. W takim przypadku w kolejnych świadectwach zamieszcza się informację o dokonaniu blokady papierów wartościowych w związku z wcześniejszym wystawieniem innych świadectw.
4. Po upływie terminu ważności świadectwa depozytowego lub w razie wcześniejszego zwrotu świadectwa depozytowego do BM, BM znosi blokadę papierów wartościowych oznaczonych w treści świadectwa.
5. Wystawione przez BM świadectwo depozytowe przekazywane jest Klientowi listownie, na adres wskazany w Umowie, po pobraniu opłat przewidzianych w Taryfie.
6. Na żądanie Klienta będącego akcjonariuszem spółki publicznej, zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu zwołania walnego zgromadzenia i nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, oraz z uwzględnieniem procedur izby rozrachunkowej, BM wystawia imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, przy czym na żądanie Klienta w zaświadczeniu może zostać wykazana część lub wszystkie akcje zarejestrowane na rachunku papierów wartościowych Klienta. Akcje wskazane w treści zaświadczenia nie są blokowane.

§ 20

Na podstawie odrębnej umowy z Klientem i na warunkach w niej określonych BM może realizować na rachunek Klienta zlecenia sprzedaży krótkiej, o ile taka możliwość wynika z obowiązujących przepisów prawa oraz innych obowiązujących regulacji.

§ 21

1. BM może ustalić z Klientem spełniającym kryteria określone przez BM („Klient VIP”) indywidualnie ustalone dla danego Klienta wybrane zasady współpracy, w szczególności sposób kontaktowania się z Klientem, sposób przekazywania i zakres przekazywanych Klientowi informacji handlowych i produktów analitycznych BM – z zastrzeżeniem jednak, że te zasady nie mogą ustalać zasad świadczenia usług maklerskich w sposób odbiegający od ramowych zasad świadczenia danej usługi maklerskiej wynikających z regulaminu, Ustawy i Rozporządzenia.
2. Kryteria, o których mowa w ust. 1 mogą dotyczyć w szczególności wartości aktywów i obrotów dokonywanych za pośrednictwem BM, a także szczególnego statusu Klienta (np. posiadanie określonego statusu zawodowego, długoterminowy charakter współpracy z BM, posiadanie istotnych udziałów w spółce giełdowej). Informacje o ustalonych kryteriach dostępne są w BM.

§ 22

1. BM może kierować informacje handlowe do Klientów lub potencjalnych Klientów. Wszelkie informacje handlowe kierowane przez BM są sporządzane rzetelnie, ich treść jest przekazana w sposób niebudzący wątpliwości i niewprowadzający w błąd, przy czym gdy informacje handlowe rozpowszechniane są w celu reklamy lub promocji świadczonych przez BM usług, jest to oznaczone w sposób nie budzący wątpliwości. BM zapewnia, aby treść i forma informacji handlowych była prezentowana w taki sposób, aby Klient lub potencjalny Klient do którego jest kierowana informacja, lub który może się z taką informacją zapoznać, mógł zrozumieć charakter oraz ryzyko związane z daną usługą maklerską lub instrumentem finansowym będącym jej przedmiotem oraz podjąć świadomą decyzję inwestycyjną. Każda informacja handlowa mogąca zostać uznana za rekomendację handlową w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego zawiera ponadto wzmiankę, z której wynika, że nie została ona przygotowana zgodnie z wymogami prawnymi zapewniającymi niezależność badań inwestycyjnych.
2. BM zapewnia, aby informacje handlowe, o których mowa w ust. 1, kierowane do klientów detalicznych i klientów profesjonalnych, spełniały następujące warunki:
  - a) informacje handlowe zawierają nazwę BM;
  - b) informacje handlowe są dokładne i zawsze w sposób rzetelny i wyraźny sygnalizuje się w nich wszelkie odnośne zagrożenia przy wskazywaniu potencjalnych korzyści usługi inwestycyjnej lub instrumentu finansowego;
  - c) informacje handlowe w części zawierającej wskazanie dotyczące odnośnych zagrożeń są przygotowane przy użyciu czcionki o rozmiarze co najmniej równym rozmiarowi czcionki wykorzystywanej w przeważającej mierze w przekazywanych informacjach, a dodatkowo zastosowany jest układ zapewniający, że wskazanie to jest wyraźne;
  - d) informacje handlowe są przedstawione w sposób, który jest odpowiedni i zrozumiały dla przeciętnego przedstawiciela grupy, do której są skierowane lub do której mogą dotrzeć;
  - e) w informacjach handlowych nie ukrywa się, nie umniejsza ani nie przedstawia w sposób niejasny istotnych elementów, stwierdzeń lub ostrzeżeń;
  - f) informacje handlowe są konsekwentnie przedstawione w tym samym języku we wszystkich rodzajach materiałów informacyjnych i handlowych, które są przekazywane każdemu Klientowi, chyba że Klient zgodził się na otrzymywanie informacji w więcej niż jednym języku;
  - g) informacje handlowe są aktualne i odpowiednie do wykorzystanego środka porozumiewania się.
3. W przypadku gdy informacje handlowe zawierają porównania usług inwestycyjnych lub dodatkowych, instrumentów finansowych bądź osób świadczących takie usługi, BM zapewnia, aby spełnione były następujące warunki:
  - a) porównanie jest miarodajne i przedstawione w sposób rzetelny i zrównoważony;
  - b) podane są źródła informacji wykorzystane do porównania;
  - c) podane są główne fakty i założenia wykorzystane przy dokonywaniu porównania.
4. W przypadku gdy w informacjach handlowych wskazuje się wyniki osiągnięte w przeszłości z tytułu instrumentu finansowego, indeksu finansowego lub usługi inwestycyjnej, firmy inwestycyjne zapewniają, aby spełnione były następujące warunki:
  - a) wskazanie takie nie jest najwyraźniejszym elementem publikacji;
  - b) informacje o wynikach muszą być właściwe i obejmować okres ostatnich 5 lat lub cały okres, w którym oferowano dany instrument finansowy, ustalano dany indeks lub świadczono daną usługę inwestycyjną, w przypadku gdy jest to okres krótszy niż pięć lat lub też okres dłuższy, wybrany według uznania firmy; w każdym przypadku jednak takie informacje o wynikach są oparte o pełne okresy 12-miesięczne;
  - c) okres referencyjny i źródło informacji są jasno określone;
  - d) informacje handlowe zawierają wyraźne ostrzeżenie, że dane odnoszą się do przeszłości i że wyniki w przeszłości nie stanowią pewnego wskaźnika na przyszłość;
  - e) jeżeli wskazanie opiera się na kwotach nominowanych w walucie innej niż waluta państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym ma siedzibę Klient detaliczny lub potencjalny klient detaliczny, walutę taką podaje się wyraźnie wraz z ostrzeżeniem, że zyski inwestora mogą ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu wskutek zmian kursu walutowego;
  - f) jeżeli wskazanie opiera się na wynikach brutto, ujawnia się, jak wpływają na ten wynik prowizje, opłaty i inne obciążenia.
5. W przypadku gdy informacje handlowe zawierają wzmiankę lub odniesienie do symulacji wyników osiągniętych w przeszłości, BM zapewnia, aby informacje odnosiły się do instrumentu finansowego lub indeksu finansowego oraz aby spełnione były następujące warunki:
  - a) symulacja wyników osiągniętych w przeszłości opiera się na rzeczywistych wynikach osiągniętych w przeszłości z tytułu jednego lub kilku instrumentów finansowych lub indeksów finansowych, które są identyczne lub zasadniczo identyczne lub stanowią podstawę instrumentu finansowego, którego informacje dotyczą,
  - b) w stosunku do rzeczywistych wyników w przeszłości, o których mowa w lit. a), spełnione są warunki wymienione w ust. 4 lit. a)–c), e) i f),
  - c) informacje handlowe zawierają wyraźne ostrzeżenie, że dane odnoszą się do symulacji wyników z przeszłości i że wyniki te nie stanowią pewnego wskaźnika przyszłych wyników.
6. W przypadku gdy informacje handlowe odnoszą się do przyszłych wyników, BM zapewnia, aby spełnione były następujące warunki:
  - a) informacje handlowe nie opierają się na symulacji wyników w przeszłości ani nie odwołują się do takiej symulacji;
  - b) informacje handlowe opierają się na uzasadnionych założeniach wynikających z obiektywnych danych;
  - c) jeżeli informacje handlowe opierają się na wynikach brutto, ujawnia się, jak wpływają na te wyniki prowizje, opłaty i inne obciążenia;
  - d) informacje handlowe opierają się o scenariusze wyników w różnych warunkach rynkowych (zarówno scenariusze negatywne, jak i pozytywne) oraz odzwierciedlają charakter i ryzyko konkretnych rodzajów instrumentów uwzględnionych w analizie;
  - e) informacje handlowe zawierają wyraźne ostrzeżenie, że przedstawiane prognozy nie stanowią pewnego wskaźnika przyszłych wyników.
7. Jeżeli informacje handlowe odnoszą się do konkretnego przypadku opodatkowania, BM podaje w nich wyraźnie, że takie opodatkowanie zależy od indywidualnej sytuacji każdego Klienta i może ulec zmianie w przyszłości.
8. W informacjach handlowych BM nie wykorzystuje nazwy KNF lub innego organu nadzoru w sposób, który wskazywałby lub sugerował, że taki organ zatwierdził lub zaaprobował produkty lub usługi BM.
9. Informacjami handlowymi są w szczególności:
  - a) opracowania analizy technicznej,
  - b) materiały zawierające informacje o emitentach instrumentów finansowych, w tym o osiągniętych przez nich wynikach, wydarzeniach korporacyjnych, strukturze właścicielskiej, wybranych transakcjach oraz inne informacje przekazywane do publicznej wiadomości przez emitentów instrumentów finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
  - c) materiały zawierające kalendaria wydarzeń rynkowych.

10. Informacje handlowe nie stanowią rekomendacji (materiałów analitycznych) w rozumieniu regulaminu.
11. Informacje handlowe mogą być przekazywane Klientom:
  - a) poprzez Platformę eMakler,
  - b) poprzez umieszczenie na Stronie BM lub na Stronie mBanku, w sposób dostępny dla Klientów,
  - c) w wybranych przypadkach (w szczególności Klientom VIP) – werbalnie, pocztą elektroniczną lub w formie drukowanej,
  - d) za pośrednictwem innych środków komunikowania się.Akceptując regulamin Klient akceptuje wybrany przez BM sposób przekazywania powyższych informacji, w szczególności wyraża zgodę na otrzymywanie informacji handlowych za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji oraz otrzymywanie informacji kierowanych z użyciem telekomunikacyjnych urządzeń końcowych do celów marketingu bezpośredniego. Klientowi w każdym czasie przysługuje prawo do cofnięcia zgód, o których mowa w niniejszym punkcie.
12. Klienci mający status Klientów VIP, otrzymujący informacje handlowe w sposób wskazany w ust. 11 lit. c, mogą oczekiwać, aby BM przekazywał im:
  - a) jedynie niektóre rodzaje informacji handlowych,
  - b) jedynie informacje handlowe wybrane według wskazanego przez Klienta kryterium, w szczególności dotyczącego sytuacji finansowej emitenta instrumentu finansowego, kapitalizacji emitenta, płynności akcji emitenta, przynależności akcji emitenta do wybranego indeksu giełdowego, charakteru działalności emitenta.
13. Pracownicy BM mogą, w ramach świadczenia usług maklerskich, udzielać Klientom porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym, dotyczących inwestowania w instrumenty finansowe, (zwanych dalej łącznie „poradami inwestycyjnymi”). Udzielanie porad inwestycyjnych nie stanowi doradztwa inwestycyjnego ani też nie może mieć charakteru sporządzania analiz inwestycyjnych, analiz finansowych ani innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych. Porady inwestycyjne mogą dotyczyć w szczególności:
  - a) ogólnych zasad obrotu instrumentami finansowymi,
  - b) wyjaśnienia definicji i pojęć stosowanych w zakresie obrotu instrumentami finansowymi,
  - c) wyjaśnienia istoty poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych,
  - d) informacji dotyczących rodzajów zleceń przyjmowanych przez BM,
  - e) poszczególnych instrumentów finansowych i ich emitentów,
  - f) sytuacji rynkowej, notowań poszczególnych instrumentów finansowych i ich zmian,
  - g) stanu rachunku inwestycyjnego Klienta i jego zmian, w szczególności wynikających ze zmian kursów poszczególnych instrumentów,
  - h) wydarzeń rynkowych i zdarzeń korporacyjnych, w szczególności wezwań do zapisywania się na sprzedaż akcji, emisji pierwotnych w tym emisji z prawem poboru, ustalania praw i wypłat dywidend, walnych zgromadzeń akcjonariuszy, wypłat odsetek,
  - i) wyrażania opinii na temat sytuacji rynkowej,
  - j) omawiania i udzielania wyjaśnień dotyczących rekomendacji analitycznych BM a także innych podmiotów przy wyraźnym wskazaniu podmiotu który wydał dana rekomendację,
  - k) omawiania i udzielania wyjaśnień dotyczących ryzyk związanych z inwestowaniem w poszczególne rodzaje instrumentów finansowych,
  - l) wskazywania ogólnodostępnych źródeł informacji o instrumentach finansowych, w szczególności o instrumentach notowanych na rynkach zagranicznych,
  - m) omawiania i udzielania wyjaśnień dotyczących konstrukcji poszczególnych instrumentów finansowych, w szczególności certyfikatów inwestycyjnych, ETF-ów i derywatów.
14. Udzielanie porad inwestycyjnych nie stanowi doradztwa inwestycyjnego ani też nie może mieć charakteru sporządzania rekomendacji lub produktów analitycznych w rozumieniu Regulaminu.
15. Pracownik BM udzielając porady inwestycyjnej:
  - a) nie świadczy Klientowi usług o charakterze doradztwa inwestycyjnego, w szczególności nie bierze pod uwagę indywidualnych potrzeb i sytuacji Klienta,
  - b) nie gwarantuje Klientowi ochrony przed stratą finansową ani nie deklaruje pewności osiągnięcia zysku,
  - c) nie udziela porad inwestycyjnych na podstawie zleceń innych Klientów, a także nie wykorzystuje informacji o stanach i obrotach na rachunkach innych Klientów,
  - d) na życzenie Klienta wskazuje źródła informacji, na podstawie których udzielił porady inwestycyjnej.
16. Pracownicy BM wykonują swoje czynności tylko w celu udzielenia ogólnych informacji dotyczących inwestowania w papiery wartościowe, przy zachowaniu należytej staranności i według najlepszej wiedzy pracownika w momencie udzielenia porady inwestycyjnej. BM nie odpowiada za działania ani decyzje inwestycyjne Klienta podjęte w związku z udzieleniem porady inwestycyjnej, ani za skutki tych działań i decyzji, o ile przy udzielaniu porady BM dołożył należytej staranności.

§ 23

1. BM może przyjmować do wykonania zlecenia kupna lub sprzedaży papierów wartościowych oraz inne dyspozycje przekazywane w formie:
  - a) pisemnej,
  - b) za pomocą telefonu albo innych urządzeń technicznych – zgodnie z postanowieniami rozdziału VIII,
  - c) za pomocą elektronicznych nośników informacji – zgodnie z postanowieniami rozdziału IX, na zasadach określonych w Umowie oraz w regulaminie. Zlecenia oraz dyspozycje przyjmowane są we wskazanych na Stronie BM oraz na Stronie mBanku godzinach.
2. BM nie ponosi odpowiedzialności za skutki braku możliwości złożenia zlecenia lub dyspozycji przez Klienta w wybrany przez niego sposób (w szczególności w przypadkach, o których mowa w §39), jeżeli zlecenie to mogło zostać złożone przez Klienta przy wykorzystaniu innego, dostępnego dla Klienta sposobu składania zleceń.

§ 24

1. Zlecenie Klienta powinno zawierać wszystkie elementy wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i innymi regulacjami, a w szczególności:
  - a) dane, ustalone z Klientem, umożliwiające jednoznaczną identyfikację Klienta (a także pełnomocnika Klienta, jeśli zlecenie składane jest przez pełnomocnika),
  - b) datę i czas wystawienia zlecenia,
  - c) rodzaj i liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia,
  - d) przedmiot zlecenia (kupno lub sprzedaż),
  - e) określenie ceny,
  - f) oznaczenie terminu ważności zlecenia,
  - g) w przypadku zleceń w formie pisemnej – podpis Klienta lub jego pełnomocnika.
2. BM może zgodzić się na przyjęcie zlecenia Klienta zawierającego dodatkowe dyspozycje dotyczące warunków jego realizacji, o ile nie będą one sprzeczne z przepisami prawa oraz z regulacjami określającymi zasady przeprowadzania transakcji na rynku, na który zlecenie jest przekazywane. BM może przyjąć i wykonać zlecenie, w którym Klient zlecił aby jego realizacja nastąpiła poza obrotem zorganizowanym, w szczególności BM może wykonać takie zlecenia w ramach usługi kojarzenia zleceń.

3. BM realizuje zlecenia Klienta zgodnie z regulacjami obowiązującymi na danym rynku. Jeżeli zgodnie z tymi regulacjami zlecenie brokerskie wystawione na podstawie zlecenia Klienta utraciło ważność, zostało odrzucone lub podmiot prowadzący rynek odmówił jego przyjęcia – zlecenie Klienta, na podstawie którego wystawiono zlecenie brokerskie, również traci ważność.
4. Zlecenie Klienta traci ważność bez potrzeby odrębnej dyspozycji Klienta, jeżeli zgodnie z warunkami przyjmowania zleceń na danym rynku, zlecenie Klienta jako niezgodne z tymi warunkami nie może zostać przekazane do realizacji w formie zlecenia brokerskiego.
5. BM może zawiesić przyjmowanie zleceń od Klientów na czas zawieszenia dostępu BM do systemów informatycznych danego rynku.
6. Z ważnych powodów BM może ograniczyć, na czas oznaczony lub nieoznaczony, przyjmowanie od Klientów zleceń określonych rodzajów, dodatkowych warunków realizacji zleceń lub określonych oznaczeń ważności zleceń, a także przyjmowanie zleceń w określony sposób lub w określonym miejscu, informując o tym niezwłocznie Klientów na Stronie BM oraz na Stronie mBanku. W szczególności BM może wprowadzić okresowe ograniczenia w przyjmowaniu zleceń składanych za pomocą telefonu lub innych urządzeń technicznych lub elektronicznych nośników informacji, w związku z koniecznością przeprowadzenia prac technicznych dotyczących urządzeń BM służących do przyjmowania lub rejestrowania ww. dyspozycji. W szczególnych przypadkach (np. w przypadku wątpliwości co do zgodności z przepisami prawa) BM może odmówić przyjęcia określonego zlecenia od Klienta, informując o tym niezwłocznie Klienta.
7. Z ważnych powodów BM może zawiesić przyjmowanie lub realizację zleceń lub dyspozycji na czas zawieszenia dostępu do systemu informatycznego BM. Informacja o zawieszeniu podawana jest do wiadomości Klientów niezwłocznie na Stronie BM oraz na Stronie mBanku. BM nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z ww. zawieszenia przyjmowania zleceń lub dyspozycji, chyba że zawieszenie przyjmowania lub realizacji zleceń było wynikiem okoliczności, za które BM ponosi odpowiedzialność.

§ 25

1. BM może przyjąć od Klienta zlecenie DDM po uzgodnieniu z Klientem sposobu realizacji takiego zlecenia. Zlecenie DDM, o ile Klient i BM nie ustalą inaczej, może być realizowane w sposób wybrany przez upoważnionych maklerów BM w zakresie:
  - a) ilości i wartości zleceń brokerskich przekazywanych na dany rynek, a także limitu ceny każdego wystawionego na jego podstawie zlecenia brokerskiego,
  - b) rynku (systemu notowań), na którym zlecenie zostanie zrealizowane, w tym również w ramach transakcji pakietowych na danym rynku,
  - c) rodzajów wystawianych zleceń i momentu ich realizacji.
2. W zleceniu DDM Klient powinien określić wszystkie elementy wymagane zgodnie z Rozporządzeniem. Klient może nie określać w zleceniu rynku (systemu notowań), na którym zlecenie ma być zrealizowane, a także wskazać maksymalną łączną wartość transakcji będącą wynikiem realizacji zlecenia zamiast liczby instrumentów finansowych. Klient może wskazać zakres swobody wyboru realizacji zlecenia, przy czym brak wyraźnego wskazania oznaczać będzie przyznanie BM swobody w realizacji zlecenia w zakresie, o którym mowa w ust.1 lit. a-c. BM może zażądać złożenia przez Klienta oświadczenia o świadomości ryzyka związanego ze sposobem realizacji zlecenia DDM.
3. BM realizuje zlecenie DDM przy zachowaniu należytej staranności i według najlepszej wiedzy w momencie jego realizacji, z uwzględnieniem obowiązku podejmowania wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w związku z wykonaniem zlecenia DDM, i tylko w takim zakresie odpowiada za sposób realizacji takiego zlecenia i jego skutki.
4. BM może uzależnić przyjmowanie od Klientów zleceń DDM od spełnienia przez nich określonych warunków, w szczególności dotyczących wartości aktywów na rachunku inwestycyjnym Klienta prowadzonym przez BM, a także może określić minimalną wartość zlecenia DDM.

§ 26

1. Na podstawie zlecenia Klienta BM wystawia zlecenie lub zlecenia brokerskie, jeżeli w momencie wystawienia zlecenia brokerskiego Klient posiada określone w Umowie pokrycie tego zlecenia.
2. W przypadku stwierdzenia niepełnego pokrycia zlecenia Klienta BM wystawia zlecenie lub zlecenia brokerskie do wysokości posiadanego pokrycia.
3. W przypadku złożenia przez Klienta dyspozycji, na podstawie której BM, działając w ramach udzielonego przez Klienta pełnomocnictwa, wystawia zlecenie lub zapis składany w ramach oferty publicznej, BM wystawi zlecenie lub zapis do wysokości posiadanego przez Klienta pokrycia, z uwzględnieniem warunków oferty, w szczególności w zakresie możliwości wykorzystania należności.
4. Pokryciem zlecenia sprzedaży papierów wartościowych mogą być tylko papiery wartościowe i prawa do otrzymania papierów wartościowych, zapisane i nie zablokowane w rejestrze operacyjnym (lub odpowiednio – rejestrze sesji) Klienta w momencie wystawienia zlecenia brokerskiego.
5. Pokryciem zlecenia kupna papierów wartościowych mogą być tylko środki pieniężne, które w momencie wystawienia zlecenia brokerskiego są zapisane i nie zablokowane na rachunku pieniężnym i w rejestrze należności Klienta, z zastrzeżeniem prawa BM do pobrania odpowiednich środków z rachunku powiązanego prowadzonego dla Klienta przez mBank.
6. Podstawą sprawdzenia pokrycia zleceń jest:
  - a) w przypadku zleceń kupna – saldo należności zaewidencjonowanych w rejestrze należności, a następnie saldo rachunku pieniężnego Klienta,
  - b) w przypadku zleceń sprzedaży – saldo praw do otrzymania papierów wartościowych zaewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym (lub odpowiednio – rejestrze sesji), a następnie saldo papierów wartościowych zaewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym Klienta.
7. Jeżeli Klient składa kilka zleceń kupna lub sprzedaży pokrycie zlecenia sprawdzane jest w kolejności złożonych zleceń. Pierwsze zlecenie nie mające wymaganego pokrycia realizowane jest do wysokości istniejącego pokrycia. Pozostałe zlecenia Klienta nie zostaną zrealizowane.
8. Środki pieniężne i papiery wartościowe (prawa do otrzymania papierów wartościowych) stanowiące pokrycie zleceń są blokowane.

§ 27

1. Zlecenie kupna musi określać limit ceny, według którego sprawdzone jest jego pokrycie, jeżeli dotyczy papierów wartościowych, dla których zlecenia brokerskie muszą określać limit ceny.
2. Składając zlecenia bez limitu ceny Klient akceptuje realizację tego zlecenia po każdej cenie, która może być ustalona zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku.
3. Wartość zlecenia kupna bez określonego limitu ceny BM określa uwzględniając – obowiązujące na danym rynku – górne ograniczenie wahań kursów, ustalone jednak bez uwzględniania wyjątków w tym zakresie przewidzianych regulacjami tego rynku.

§ 28

1. BM stosuje rozwiązania i procedury zapewniające niezwłoczne, uczciwe i należyte wykonywanie zleceń Klientów w stosunku do zleceń innych Klientów oraz do zleceń własnych BM. W szczególności rozwiązania i procedury stosowane przez BM zapewniają możliwość wykonywania zleceń w kolejności zgodnej z czasem ich przyjmowania.
2. BM:
  - a) wykonuje zlecenia Klientów zgodnie z obowiązującą w BM polityką wykonywania zleceń (lub odpowiednio – polityką działania w najlepiej pojętym interesie Klienta),
  - b) wykonuje zlecenia Klientów niezwłocznie po ich przyjęciu, w kolejności ich przyjmowania, chyba że co innego wynika z warunków wykonania zlecenia określonych przez Klienta, charakteru zlecenia, panujących warunków rynkowych, regulacji rynkowych lub jeśli taka kolejność byłaby sprzeczna z interesem Klienta,
  - c) niezwłocznie informuje Klienta o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie zlecenia złożonego przez tego Klienta, przy czym informacja powinna być przekazana w taki sposób w jaki zostało złożone to zlecenie, chyba że BM wybierze inny sposób przekazania informacji.

§ 29

Klient może składać dyspozycje anulowania i modyfikacji swoich zleceń, przy odpowiednim zastosowaniu postanowień regulaminu dotyczących składania zleceń. Anulowanie lub modyfikacja zlecenia może być dokonana po anulowaniu lub modyfikacji zlecenia brokerskiego wystawionego na podstawie odwołanego lub modyfikowanego zlecenia – o ile anulowanie lub modyfikacja zlecenia brokerskiego są dopuszczalne zgodnie z regulacjami obowiązującymi na danym rynku i wyłącznie w zakresie, w jakim zlecenie takie nie zostało jeszcze zrealizowane. BM zastrzega sobie prawo niewykonania dyspozycji anulowania lub modyfikacji, jeżeli jej realizacja jest niemożliwa na skutek okoliczności, za które BM odpowiedzialności nie ponosi.

§ 30

1. Klient zobowiązany jest zapłacić za nabyte papiery wartościowe w terminie określonym w Umowie, nie później jednak niż w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej.
2. Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia kupna, w szczególności zlecenia bez określonego limitu ceny, jego rzeczywiste koszty okażą się większe niż przewidywane, w szczególności większe niż dotychczasowe pokrycie zlecenia posiadane przez Klienta – BM dokona niezwłocznie obciążenia rachunku pieniężnego Klienta całkowitymi kosztami realizacji zlecenia.
3. Jeżeli Klient nie spełnił w terminie zobowiązania wynikającego z realizacji zlecenia, BM podejmie działania w celu zaspokojenia swoich roszczeń zgodnie z regulaminem oraz Umową. BM dokonuje zaspokojenia według własnego uznania, do wysokości roszczenia. W szczególności BM może sprzedać papiery wartościowe Klienta po uprzednim poinformowaniu Klienta o zamiarze ich sprzedaży.
4. W celu zaspokojenia roszczeń BM może pobrać niespłacone w terminie należności BM z rachunków Klienta prowadzonych w mBanku.

§ 31

Czynności dokonywane przez BM podlegają zasadom dokonywania rozrachunku transakcji określonym w regulacjach izby rozrachunkowej. Akceptując niniejszy regulamin, Klient zgadza się, aby w stosunku do Klienta stosowane były zasady rozrachunku transakcji określone w regulacjach izby rozrachunkowej. W szczególności Klient wyraża zgodę na dokonywanie rozrachunku w części (w rozumieniu i na zasadach określonych w regulacjach izby rozrachunkowej) w stosunku do transakcji zawieranych przez Klienta.

§ 32

Jeżeli Rozporządzenie przewiduje szczególne warunki przyjmowania lub wykonywania zleceń (lub wykonywania zleceń Klienta łącznie ze zleceniami własnymi BM lub zleceniami innych Klientów), BM może przyjmować i realizować takie zlecenia (lub wykonywać zlecenia łącznie), z zastrzeżeniem spełnienia wymogów określonych w Rozporządzeniu.

VI. Sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz ogólnych rekomendacji

§ 33

1. Pojęcia, które nie zostały zdefiniowane w niniejszym Rozdziale należy rozumieć zgodnie z definicjami zawartymi w obowiązujących przepisach prawa.
2. Usługi w zakresie sporządzania produktów analitycznych oraz ich udostępniania są świadczone na rzecz Klientów w ramach zawartej Umowy – jako usługa dodatkowa, bez konieczności zawierania odrębnej umowy oraz bez dodatkowych opłat z tytułu świadczenia ww. usług, z zastrzeżeniem ust. 6.
3. Świadczenie usług w zakresie, o których mowa w ust. 2, nie jest uzależnione od rodzaju ani wielkości aktywów Klienta w BM, z zastrzeżeniem jednakże prawa BM do udostępniania produktów analitycznych różnym grupom Klientów w różnych terminach, zgodnie z ust. 5 i ust. 22 poniżej.
4. BM samodzielnie decyduje o wyborze papierów wartościowych będących przedmiotem sporządzanych rekomendacji.
5. BM może dokonać podziału Klientów na następujące grupy, którym rekomendacje udostępniane są w różnych terminach (zgodnie z ust. 22):
  - a) Klienci strategiczni – do której mogą być zakwalifikowani zarówno uprawnieni kontrahenci, klienci profesjonalni oraz klienci detaliczni spełniający kryteria określone przez BM,
  - b) Klienci VIP – do której mogą być zakwalifikowani klienci profesjonalni i detaliczni spełniający kryteria określone przez BM,
  - c) Klienci Aktywni – do której mogą być zakwalifikowani klienci detaliczni spełniający określone przez BM kryteria w zakresie wartości zawieranych transakcji,
  - d) pozostali Klienci.Podział Klientów dokonywany jest z uwzględnieniem kryterium wielkości aktywów danego Klienta przechowywanych w BM oraz kryterium wielkości obrotów dokonywanych przez danego Klienta za pośrednictwem BM. Informacje o ustalonych kryteriach dostępne są w siedzibie BM. W szczególnych przypadkach BM może podjąć decyzję o odstąpieniu wobec określonego Klienta od kryteriów wymaganych do zakwalifikowania do danej grupy.
6. Klient uznany za Klienta strategicznego lub Klienta VIP w rozumieniu ust. 5, może zwrócić się do BM o sporządzenie, na podstawie odrębnej umowy zawartej z Klientem, określonego produktu analitycznego. W ww. przypadku umowa taka określa przedmiot produktu analitycznego, termin oraz sposób jego udostępnienia Klientowi, a także wysokość i warunki płatności wynagrodzenia należnego BM. Sporządzenie takiego produktu analitycznego dla Klienta realizowane jest z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszym Rozdziale, z wyłączeniem jednakże ust. 2-4 oraz ust. 21-22. Ponadto odrębna umowa, o której mowa powyżej może w inny sposób niż to wynika z ust. 20 określać metody wyceny, które BM stosuje sporządzając produkt analityczny. Do umów, o których mowa w niniejszym paragrafie, stosuje się zasady świadczenia usług maklerskich wynikające z niniejszego regulaminu, określające rodzaj i formę dokumentów przedstawianych BM, tryb zawierania umów, składanie skarg i reklamacji, pełnomocnictwo, jurysdykcji i prawa właściwego dla umowy.
7. BM może świadczyć usługi w zakresie sporządzania produktów analitycznych w sposób periodyczny (opracowania miesięczne, kwartalne) lub nieperiodyczny (opracowania przygotowywane z okazji określonego zdarzenia, opracowania branżowe poświęcone określonemu sektorowi bądź wybranym spółkom).
8. W treści produktu analitycznego powinny zostać zawarte (z zastrzeżeniem wymogów określonych w przepisach prawa) w szczególności:
  - 1) dane szczegółowo identyfikujące BM jako podmiot sporządzający rekomendację, a w szczególności:
    - a) wskazanie nazwy oraz adresu BM,
    - b) imię i nazwisko wszystkich osób sporządzających rekomendację, z zaznaczeniem posiadanego przez te osoby tytułu zawodowego, w szczególności tytułu maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego,
    - c) wskazanie podmiotu sprawującego nadzór nad BM,
    - d) data sporządzenia rekomendacji,
    - e) wskazanie kręgu adresatów rekomendacji lub stwierdzenie, że rekomendacja jest skierowana do nieoznaczonego adresata,
    - f) wyjaśnienia dotyczące stosowanej w rekomendacji terminologii fachowej, o ile terminologia ta mogłaby być niewłaściwie rozumiana przez adresatów tej rekomendacji,
    - g) wykaz rekomendacji dotyczących danego instrumentu finansowego, przedstawianych przez BM w ciągu ostatnich 6 miesięcy, zawierający w szczególności wskazaną w poszczególnych rekomendacjach cenę lub pułap cenowy instrumentu finansowego, przy których BM zalecił lub sugerował określone zachowanie inwestycyjne, oraz termin ważności tych rekomendacji,
    - h) wskazanie silnych i słabych stron zastosowanych metod wyceny instrumentów finansowych, w sposób umożliwiający adresatom rekomendacji dokonanie oceny ryzyka inwestowania w dane instrumenty finansowe zgodnie z rekomendacją,

- i) zapewnienie BM o działaniu z należytą starannością oraz rzetelnością przy sporządzaniu rekomendacji, a także wskazanie, czy i w jakim zakresie BM ponosi odpowiedzialność za działania zgodne z rekomendacją.
- 2) Dodatkowo w treści rekomendacji powinny zostać zawarte:
  - a) fakty, na których jest oparta rekomendacja, wyodrębnione w stosunku do samodzielnych interpretacji, ocen, opinii i innego rodzaju sądów wartościujących,
  - b) źródła informacji, na których jest oparta rekomendacja, jak również wątpliwości w zakresie wiarygodności źródła informacji (o ile istnieją),
  - c) przewidywania, prognozy lub projekcje cenowe co do zachowań instrumentu finansowego oraz istotne założenia przyjęte lub poczynione przy ich sporządzaniu.
- 3) Rekomendacja powinna ponadto:
  - a) wskazywać wszelkie źródła informacji, na podstawie których rekomendacja została sporządzona, włączając w to emitenta instrumentów finansowych, oraz informować, czy dana rekomendacja została ujawniona emitentowi instrumentów finansowych, do których się odnosi, i czy dokonano w niej zmian po jej przekazaniu emitentowi instrumentów finansowych,
  - b) przedstawiać metodę i podstawę wyceny przyjęte przy ocenie instrumentu finansowego lub emitenta instrumentów finansowych oraz projekcje cenowe,
  - c) należyście wyjaśniać oznaczenie kierunku rekomendacji, jak „kupuj”, „sprzedaj”, „trzymaj”, „akumuluj”, „redukuj”, z ewentualnym podaniem horyzontu czasowego inwestycji, oraz wyjaśniać ryzyko związane z inwestowaniem w dany instrument finansowy, w tym analizę wrażliwości przyjętych założeń,
  - d) zawierać wzmiankę co do planowanej częstotliwości dokonywanych aktualizacji rekomendacji (ewentualnie wzmiankę o terminie ważności rekomendacji) oraz istotnych zmian w zakresie wcześniej prezentowanej polityki co do danego instrumentu finansowego lub emitenta instrumentów finansowych,
  - e) wyraźnie wskazywać datę pierwszego udostępnienia rekomendacji do dystrybucji oraz okres, z którego dane były podstawą do określania ceny danego instrumentu finansowego,
  - f) zaznaczyć zmianę z wyraźnym wskazaniem dat wcześniejszych rekomendacji, w przypadku gdy dana rekomendacja różni się jakimkolwiek elementem treści, wymaganym przez Rozporządzenie ws. rekomendacji, od rekomendacji wydanych w stosunku do tego samego instrumentu finansowego lub emitenta instrumentów finansowych w okresie 12 miesięcy poprzedzających jej wydanie,
  - g) wskazywać dokładną datę i godzinę przekazania rekomendacji klientom strategicznym, VIP, Aktywnym – przy udostępnianiu jej pozostałym klientom,
  - h) wskazywać dokładną datę i godzinę przekazania rekomendacji poszczególnym grupom klientów – przy udostępnianiu jej do wiadomości publicznej.
9. W przypadku gdyby zamieszczenie wszystkich informacji wymienionych w ust. 8 pkt 3 powyżej było nieproporcjonalne z uwagi na rozmiary sporządzonej rekomendacji, możliwe jest wyraźne wskazanie w treści rekomendacji miejsca, gdzie można się z nimi w sposób bezpośredni zapoznać, w szczególności poprzez bezpośrednie odesłanie do Strony BM zawierającej te informacje, z zastrzeżeniem że nie nastąpiły żadne zmiany w zakresie wykorzystanej metodologii i podstaw wyceny. Wymogi określone w ust. 8 pkt 1-3 powyżej stosuje się również do rekomendacji wydawanych w formie innej niż pisemna, z zastrzeżeniem że w przypadku gdyby zamieszczenie wszystkich wymaganych informacji było nieproporcjonalne, możliwe jest wyraźne wskazanie miejsca, w szczególności Strony BM, gdzie można się z nimi w sposób bezpośredni zapoznać. W takim przypadku powinna być o tym fakcie uczyniona wzmianka w treści rekomendacji.
10. W treści rekomendacji BM ujawnia wszelkie powiązania i okoliczności, które mogłyby wpłynąć na obiektywność sporządzanej rekomendacji, a w szczególności informacje na temat zaangażowania kapitałowego BM w instrumenty finansowe będące przedmiotem rekomendacji lub istnienie istotnego konfliktu interesów, jaki zachodzi pomiędzy BM a emitentem instrumentów finansowych będących przedmiotem rekomendacji. W związku z powyższym w treści rekomendacji zawiera się:
  - a) wszelkie informacje, które są dostępne lub zostały udostępnione osobom biorącym udział w przygotowaniu rekomendacji, na temat słusznego interesu lub konfliktu interesów, jaki istnieje między BM lub osobami powiązаныmi z BM a emitentem instrumentów finansowych będących przedmiotem rekomendacji,
  - b) wszelkie informacje na temat słusznego interesu lub konfliktu interesów, jaki istnieje między BM lub osobami powiązаныmi z BM a emitentem instrumentów finansowych będących przedmiotem rekomendacji, o których wiadomo osobom, które nie uczestniczyły w przygotowywaniu rekomendacji, ale miały lub mogły mieć dostęp do rekomendacji przed jej udostępnieniem Klientom lub przekazaniem do publicznej wiadomości.
11. W treści rekomendacji BM ujawnia informacje, o których mowa w ust. 10, również w odniesieniu do:
  - a) osób fizycznych zatrudnionych w BM lub pozostających z BM w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, jeżeli brały udział w przygotowywaniu rekomendacji,
  - b) innych osób prawnych, które łączą z BM stosunek zlecenia lub inny stosunek prawny o podobnym charakterze i które brały udział w sporządzeniu tej rekomendacji.
12. W przypadku gdyby zamieszczenie wszystkich informacji wymienionych w ust. 10-11 było nieproporcjonalne z uwagi na rozmiary sporządzonej rekomendacji, możliwe jest wyraźne wskazanie w treści rekomendacji miejsca, gdzie można się z nimi w sposób bezpośredni zapoznać, w szczególności poprzez bezpośrednie odesłanie do Strony BM zawierającej te informacje.
13. Przepisy ust. 11 stosuje się również do rekomendacji wydawanych w formie innej niż pisemna, z zastrzeżeniem, że w przypadku gdyby zamieszczenie wszystkich informacji wymienionych w ust. 10-11 było nieproporcjonalne, możliwe jest wyraźne wskazanie miejsca, w szczególności Strony BM, gdzie można się z nimi w sposób bezpośredni zapoznać. W takim przypadku powinna być o tym fakcie uczyniona wzmianka w treści rekomendacji.
14. W treści rekomendacji BM wyraźnie zaznacza znane BM informacje, odnoszące się do słusznego interesu lub konfliktu interesów, dotyczące:
  - 1) wykonywania przez mBank czynności dotyczących danego instrumentu finansowego w zakresie:
    - a) oferowania instrumentów finansowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej w okresie 12 miesięcy poprzedzających wydanie rekomendacji,
    - b) nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na własny rachunek celem realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego,
    - c) nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na własny rachunek celem realizacji umów o subemisję inwestycyjne lub usługowe,
  - 2) posiadania przez mBank lub przez podmioty z nim powiązane akcji emitenta instrumentów finansowych będących przedmiotem rekomendacji, w łącznej liczbie stanowiącej co najmniej 5 % kapitału zakładowego,
  - 3) posiadania przez emitenta instrumentów finansowych będących przedmiotem rekomendacji, udziału stanowiącego co najmniej 5% kapitału zakładowego mBanku lub podmiotu z nim powiązanego,
  - 4) występowania innego istotnego interesu finansowego, jaki w odniesieniu do emitenta instrumentów finansowych posiada mBank lub podmioty z nim powiązane,
  - 5) pełnienia przez osobę fizyczną sporządzającą rekomendację lub osobę blisko z nią związaną w rozumieniu Ustawy, funkcji w organach podmiotu będącego emitentem instrumentów finansowych, których dotyczy rekomendacja, lub zajmowania stanowiska kierowniczego w tym podmiocie, z jednoczesnym wskazaniem pełnionej funkcji lub zajmowanego stanowiska,
  - 6) pełnienia przez mBank lub podmioty z nim powiązane funkcji animatora rynku lub animatora emitenta instrumentów finansowych,

- 7) pozostawania przez mBank lub podmioty z nim powiązane stroną umowy z emitentem instrumentów finansowych, dotyczącej sporządzenia rekomendacji,
  - 8) otrzymania przez mBank jakiegokolwiek wynagrodzenia od emitenta instrumentów finansowych, będących przedmiotem rekomendacji, z tytułu usług świadczonych na jego rzecz,
  - 9) zawarcia umowy między mBank lub podmiotem z nim powiązany a emitentem instrumentów finansowych, w sprawie świadczenia usług z zakresu bankowości inwestycyjnej, pod warunkiem że nie będzie się to wiązać z ujawnieniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa oraz że umowa obowiązywała w ostatnich 12 miesiącach przed sporządzeniem rekomendacji lub że w tym okresie zostało z jej tytułu wypłacone wynagrodzenie bądź została złożona obietnica zapłaty wynagrodzenia,
  - 10) pełnienia przez mBank lub podmioty z nim powiązane funkcji podmiotu organizującego lub współorganizującego ofertę publiczną instrumentów finansowych emitenta instrumentów finansowych, w okresie 12 miesięcy poprzedzających sporządzenie rekomendacji,
  - 11) istnienia innych istotnych powiązań, występujących między mBank lub podmiotem z nim powiązany a emitentem instrumentów finansowych, będących przedmiotem rekomendacji, z jednoczesnym wskazaniem charakteru tych powiązań.
15. BM załącza do rekomendacji, w odstępach kwartalnych, informacje dotyczące proporcji udzielanych rekomendacji „kupuju”, „sprzedaj” lub „trzymaj” lub odpowiedników tego rodzaju rekomendacji, jak również proporcji liczby emitentów instrumentów finansowych odpowiadających każdemu z wymienionych kierunków rekomendacji, dla których mBank w okresie ostatnich 12 miesięcy świadczył usługi w zakresie bankowości inwestycyjnej.
  16. W przypadku gdy w sporządzaniu rekomendacji brały udział osoby fizyczne lub prawne, zatrudnione w BM lub pozostające z BM w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, w treści rekomendacji należy wskazać, czy wynagrodzenie otrzymywane przez te osoby jest zależne od wyników finansowych uzyskiwanych w ramach transakcji z zakresu bankowości inwestycyjnej, dotyczących instrumentów finansowych emitenta instrumentów finansowych, dokonywanych przez mBank lub podmioty z nimi powiązane.
  17. W przypadku gdy w sporządzaniu rekomendacji brały udział osoby fizyczne zatrudnione w BM lub pozostające z nimi w stosunku zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, jeśli nabywają akcje emitenta instrumentów finansowych przed ich publiczną ofertą, w treści rekomendacji należy ujawnić datę oraz cenę ich nabycia.
  18. W przypadku gdyby zamieszczenie wszystkich informacji wymienionych w ust. 14-17 było nieproporcjonalne z uwagi na rozmiary sporządzonej rekomendacji, możliwe jest wyraźne wskazanie w treści rekomendacji miejsca, gdzie można się z nimi w sposób bezpośredni zapoznać, w szczególności poprzez bezpośrednie odesłanie do Strony BM zawierającej te informacje.
  19. Postanowienia ust. 14-17 stosuje się również do rekomendacji wydawanych w formie innej niż pisemna, z zastrzeżeniem że w przypadku gdyby zamieszczenie wszystkich wymaganych informacji wymienionych było nieproporcjonalne, możliwe jest wyraźne wskazanie miejsca, w szczególności Strony BM, gdzie można się z nimi w sposób bezpośredni zapoznać. W takim przypadku powinna być o tym fakcie uczyniona wzmianka w treści rekomendacji.
  20. Sporządzając produkt analityczny BM opiera się co najmniej na dwóch metodach wyceny instrumentów finansowych. Wybór metody zależy od charakteru analizowanej spółki. Przy wyborze BM kieruje się w szczególności cechami takimi jak: branża w której działa spółka, etap rozwoju spółki, otoczenie makroekonomiczne (stopień uregulowania działalności, poziom stóp procentowych w gospodarce). BM stosuje trzy podstawowe grupy metod wyceny: metody dochodowe, metody porównawcze i metody majątkowe, jednakże w szczególnych, uzasadnionych przypadkach BM zastrzega sobie możliwość użycia do wyceny jednej metody lub skorzystania z innych metod. Metody wyceny standardowo stosowane przez BM:
    - a) metody dochodowe
Metody dochodowe opierają się na ocenie zdolności przedsiębiorstwa do kreowania przyszłych zysków, przepływów pieniężnych, dywidend dyskontowanych według stopy dyskontowej uwzględniającej ryzyko. Uwzględniają wartość pieniądza w czasie. Stosowane metody dochodowe opierają się na pomiarze trzech podstawowych rodzajów przepływów pieniężnych: wolne przepływy pieniężne, przepływy pieniężne z kapitału dla akcjonariuszy, przepływy pieniężne należące dla wierzycieli przedsiębiorstwa. W zależności od rodzaju przepływu stosowana jest stopa dyskontowa właściwa do wyznaczenia ich wartości bieżącej. Odpowiednio dla wymienionych rodzajów przepływów: średni ważony koszt kapitału, koszt kapitału własnego i koszt zadłużenia. Najczęściej stosowaną przez BM metodą wyceny dochodowej jest dyskontowanie wolnych przepływów pieniężnych.
    - b) metody porównawcze
Opierają się na wycenie w oparciu o mnożniki wyceny firm dla branży bądź innego kryterium doboru weryfikowanego w trakcie dokonywania wyceny. Oznacza to, że wartość firmy określana jest pośrednio, na podstawie porównania z innymi podmiotami działającymi na rynku, w tym w szczególności w danej branży. Najczęściej stosowanymi wskaźnikami wyceny są: P/E, EV/EBITDA, P/BV.
    - c) metody majątkowe
Określają wartość przedsiębiorstwa na podstawie prostej sumy wartości poszczególnych składników majątkowych. Wartość wyznaczana jest na podstawie składników bilansu. W wycenie majątkowej analityk nie uwzględnia perspektyw rozwoju spółki i otoczenia gospodarczego. Do tej grupy metod zaliczamy m.in.: metodę księgową, metodę skorygowanej wartości księgowej, metodę odtworzeniową i metodę upłynnienia (likwidacyjną).
    - d) metody kreowania wartości
Metody kreowania wartości ujmuje miary księgowe na podstawie wartości bilansowej dla akcjonariuszy. Wspólną cechą mierników kreowania wartości jest koncentracja na kreowaniu wartości dla właścicieli przedsiębiorstwa. Najpopularniejszymi miernikami wartości są: EP (ang. Economic Profit – zysk ekonomiczny), EVA (ang. Economic Value Add – ekonomiczna wartość dodana), CFROI (ang. Cash Flow Return on Investment – zwrot z inwestycji wyrażony w kategoriach pieniężnych) oraz TSR (ang. Total Shareholder Return – całkowita stopa zwrotu).
    - e) metody wyceny opcji
Metody wyceny opcji wykorzystują modele wyceny instrumentów pochodnych znajdujących się w obrocie giełdowym. Są szczególnie przydatne w momencie, gdy w wycenianym podmiocie dużym wahaniom podlegają popyt na jego produkty, ceny i koszty wytwarzania. Metody te mają duże zastosowanie w przypadku, gdy spółka wchodzi w nowe obszary działania i istnieje ryzyko związane z wejściem spółki na nowe rynki. Do wyceny używa się modeli wyceny opcji znajdujących się w obrocie giełdowym. Najczęściej stosowane są analityczne rozwiązania zaproponowane przez Blacka i Scholesa i rozwiązanie numeryczne znane jako model dwumianowy.
  21. Produkty analityczne mogą być przekazywane Klientom:
    - a) poprzez System Inwestora – dla Klientów posiadających dostęp do tego Systemu,
    - b) poprzez umieszczenie na Stronie BM, w sposób dostępny dla Klientów BM,
    - c) w wybranych przypadkach (w szczególności dotyczy Klientów mających status Klienta strategicznego lub Klienta VIP) – pocztą elektroniczną, a na życzenie Klienta zaliczonego do jednej z ww. kategorii lub zgodnie z decyzją BM, także w formie drukowanej. Klienci mający status Klientów strategicznych oraz Klientów VIP otrzymujący produkty analityczne w sposób wskazany w lit. c powyżej, mogą zażądać, aby BM przekazywał im:
      - jedynie niektóre rodzaje produktów analitycznych określonych w ust. 7,
      - jedynie produkty analityczne wybrane według wskazanego przez Klienta kryterium dotyczącego w szczególności: sytuacji finansowej emitenta, kapitalizacji emitenta, płynności akcji emitenta, przynależności akcji emitenta do wybranego indeksu giełdowego, charakteru działalności emitenta.
  22. BM może postanowić, że określone grupy Klientów, w szczególności wskazane w ust. 5 powyżej, będą uzyskiwać dostęp do produktów analitycznych w różnych terminach, a mianowicie:

- a) dla analiz nieperiodycznych, kwartalnych prognoz wyników finansowych oraz raportów miesięcznych

GRUPA KLIENTÓW	MOMENT UDOSTĘPNIENIA
Klienci strategiczni	Dzień D
Klienci VIP, Aktywni	Nie później niż dzień D+1
Pozostali Klienci	Nie później niż dzień D+2,

(wskazane liczby dni odnoszą się do dni roboczych, a „Dzień D” oznacza datę pierwszego udostępnienia produktu analitycznego),

- b) pozostałe materiały udostępniane są równocześnie wszystkim grupom Klientów (Dzień D).

BM zastrzega sobie prawo przekazania wszystkich produktów analitycznych, nie wcześniej niż w terminie D + 4 po zakończeniu sesji giełdowej, do wiadomości publicznej oraz prawo przekazania wybranych produktów analitycznych do publicznej wiadomości w dniu ich powstania.

BM może zmienić wskazane powyżej terminy udostępniania produktów analitycznych, informując o tym Klientów, w szczególności poprzez zamieszczenie stosownej informacji na Stronie BM.

Z uwzględnieniem powyższych terminów, Klienci mogą być również informowani ustnie przez pracowników BM o treści przeznaczonych do dystrybucji produktów analitycznych, z zastrzeżeniem, że w takim przypadku Klient powinien zostać poinformowany o miejscu udostępnienia integralnej wersji produktu analitycznego (System Inwestora, Strona BM).

W Systemie Inwestora znajduje się zestawienie aktualnych rekomendacji. Zestawienie zawiera informację o: nazwie spółki, kierunku rekomendacji, cenie docelowej, cenie w dniu wydania rekomendacji, dacie wydania rekomendacji.

23. BM działa z należytą starannością oraz rzetelnością przy sporządzaniu produktów analitycznych, jednakże BM nie odpowiada w przypadku niedokładności ani niekompletności sporządzonego produktu analitycznego (w szczególności w przypadku, gdyby informacje, na których oparto się przy jego sporządzaniu, okazały się niedokładne, niekompletne lub nie w pełni odzwierciedlały stan faktyczny), jeżeli ww. niedokładność lub niekompletność produktu analitycznego była wynikiem okoliczności, za które BM nie ponosi odpowiedzialności, w szczególności gdy przy zachowaniu należytej staranności nie można było ich przewidzieć w momencie sporządzania produktu analitycznego.
24. Produkty analityczne nie są przygotowywane w oparciu o potrzeby i sytuację konkretnego Klienta ani grupy Klientów i nie stanowią doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu Ustawy. Klient samodzielnie dokonuje oceny, czy zawarte w otrzymanych materiałach rekomendacje są dla Klienta odpowiednie. BM nie ponosi odpowiedzialności za decyzje inwestycyjne podjęte przez Klienta lub jakiegokolwiek inny podmiot na podstawie produktu analitycznego, ani za szkody poniesione w wyniku decyzji inwestycyjnych podjętych na podstawie produktu analitycznego.

VII. Przyjmowanie i przekazywanie zleceń i zapisów

§ 34

- BM przyjmuje i przekazuje zlecenia i zapisy na instrumenty finansowe w ramach ofert publicznych, zgodnie z warunkami oferty zawartymi w prospekcie emisyjnym lub innym dokumencie ofertowym.
- Wpłaty pieniężne z tytułu zleceń i zapisów na instrumenty finansowe przyjmowane są przez BM w wysokości i na warunkach określonych w ofercie.
- Zapisanie instrumentów finansowych nabytych w ramach oferty na rachunku inwestycyjnym Klienta prowadzonym w BM, następuje niezwłocznie po złożeniu przez Klienta odpowiedniego wniosku (dyspozycji deponowania), chyba że warunki oferty przewidują inny termin. Powyższą zasadę stosuje się również do zapisu na rachunku papierów wartościowych Klienta, który nabył instrumenty finansowe od Klienta, któremu te instrumenty przydzielono.
- Świadczenie przez BM usługi, o której mowa w niniejszym paragrafie jest możliwe, o ile BM uczestniczy w konsorcjum pośredniczącym w ofercie danego instrumentu finansowego. 5. BM może podjąć decyzję o pośredniczeniu w przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń na instrumenty finansowe oferowane w ramach oferty niebędącej ofertą publiczną. W takim przypadku postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio.
- BM przyjmuje i przekazuje zlecenia i zapisy na instrumenty finansowe również w ramach wezwań na sprzedaż lub zamianę akcji spółki publicznej, a także w ramach skupów akcji własnych.
- Sprawozdania z przyjęcia i przekazania zlecenia udostępnione poprzez Platformę eMakler nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym zlecenie zostało przekazane.

VIII. Składanie zleceń i innych dyspozycji za pomocą telefonu

§ 35

- Klient może, za pośrednictwem mBanku, składać zlecenia telefoniczne dotyczące kupna i sprzedaży papierów wartościowych oraz anulowania i modyfikowania zleceń, a także składać telefonicznie inne dyspozycje określone w Tabeli funkcjonalności.
- Zlecenia i dyspozycje, o których mowa w ust. 1 składane są przy odpowiednim zastosowaniu zasad telefonicznego składania dyspozycji obowiązujących pomiędzy mBankiem a Klientem, zgodnie z umową na podstawie której mBank prowadzi dla Klienta rachunek bankowy.

§ 36

BM nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z:

- wykonania zlecenia na rzecz Klienta, o ile zostało ono wykonane zgodnie z przekazaniem BM zleceniem lub dyspozycją, jak również za brak realizacji zlecenia Klienta, spowodowany okolicznościami, za które BM nie ponosi odpowiedzialności (a w szczególności spowodowany błędami powstałymi w wyniku nieprawidłowego połączenia lub braku połączenia, za które BM odpowiedzialności nie ponosi),
- odmowy lub niemożności wykonania zlecenia, jeżeli odmowa lub niemożność wykonania zlecenia jest wynikiem okoliczności, za które BM odpowiedzialności nie ponosi, a w szczególności w przypadku zajścia zdarzenia o charakterze siły wyższej,
- wykonania zlecenia zgodnie z dyspozycją osoby nieuprawnionej, jeżeli spełnione zostały warunki przyjęcia zlecenia.

IX. Składanie zleceń za pomocą elektronicznych nośników informacji

§ 37

- Klient może poprzez Platformę eMakler składać zlecenia dotyczące kupna i sprzedaży papierów wartościowych oraz anulowania i modyfikowania zleceń, a także inne dyspozycje określone w Tabeli funkcjonalności.
- Zlecenia i dyspozycje, o których mowa w ust. 1 składane są przy odpowiednim zastosowaniu zasad składania dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji obowiązujących pomiędzy mBankiem a Klientem, zgodnie z umową na podstawie której mBank prowadzi dla Klienta rachunek bankowy.

3. Zabronione jest dostarczanie treści bezprawnych przez Klienta z wykorzystywaniem Platformy eMakler.

§ 38

1. BM poprzez Platformę eMakler lub na Stronie BM udostępnia Klientowi wybrane serwisy informacyjne rynku regulowanego, w tym m.in. notowania giełdowego rynku regulowanego (dalej „serwisy”).
2. Serwisy nieopóźnione są udostępniane przez BM w możliwie najkrótszym czasie od ich udostępnienia BM przez odpowiednich dystrybutorów danych. BM zobowiązuje się do dołożenia należytej staranności, aby serwisy, w tym serwisy nieopóźnione, udostępniane były bez zbędnej zwłoki. BM nie gwarantuje, że udostępnianie będzie nieprzerwane i wolne od błędów, jeżeli takie przerwy lub błędy są wynikiem okoliczności, za które BM odpowiedzialności nie ponosi.
3. Udostępnienie przez BM serwisów nieopóźnionych wymaga złożenia przez Klienta oświadczenia, zawierającego zobowiązanie Klienta dotyczące przestrzegania ograniczeń w wykorzystywaniu serwisów, zgodę na wgląd do treści oświadczenia w zakresie serwisów nieopóźnionych podmiotom będących źródłem danych dla tych serwisów.
4. Z tytułu udostępniania serwisów nieopóźnionych BM pobiera opłaty określone w Taryfie.
5. BM może dochodzić od Klienta zwrotu kosztów i naprawienia szkód poniesionych przez BM na skutek wykorzystywania przez Klienta danych zawartych w serwisach niezgodnie z Umową, regulaminem i oświadczeniem, o którym mowa w ust. 3.

§ 39

BM może na czas oznaczony lub nieoznaczony:

- a) z ważnych powodów zawiesić przyjmowanie zleceń i dyspozycji za pośrednictwem Platformy eMakler, w szczególności w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa i zachowania poufności obrotu,
- b) w sytuacji awarii technicznej Platformy eMakler lub z innej ważnej przyczyny, okresowo zawiesić dostęp, ograniczyć lub zmienić zakres usług dostępnych za pośrednictwem Platformy eMakler,
- c) zawiesić przyjmowanie zleceń i dyspozycji Klienta za pośrednictwem Platformy eMakler, w przypadku naruszenia przez Klienta postanowień Umowy lub regulaminu lub nie wywiązania się przez Klienta z innych zobowiązań wobec BM,
- d) z ważnych powodów zawiesić albo zaprzestać ze skutkiem natychmiastowym udostępniania Klientowi serwisów (w tym serwisów nieopóźnionych), w szczególności jeżeli żądanie takie zgłosi podmiot prowadzący dany rynek regulowany lub dystrybutor danych albo jeżeli zostanie stwierdzone, że dane te są wykorzystywane w sposób niezgodny z regulaminem lub oświadczeniem Klienta, o którym mowa w §38 ust. 3.

§ 40

BM nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikające z:

- a) wykonania zlecenia na rzecz Klienta, o ile zostało ono wykonane zgodnie z przekazanym BM zleceniem lub dyspozycją, jak również za brak realizacji zlecenia Klienta, spowodowany okolicznościami, za które BM nie ponosi odpowiedzialności (a w szczególności spowodowany błędami powstałymi w wyniku nieprawidłowego połączenia, braku połączenia lub czasowej niedostępności połączenia z Platformą eMakler, za które BM odpowiedzialności nie ponosi),
- b) odmowy lub niemożności wykonania zlecenia, jeżeli odmowa lub niemożność wykonania zlecenia jest wynikiem okoliczności, za które BM odpowiedzialności nie ponosi, a w szczególności w przypadku zajścia zdarzenia o charakterze siły wyższej,
- c) wykonania zlecenia zgodnie z dyspozycją osoby nieuprawnionej, jeżeli spełnione zostały warunki przyjęcia zlecenia,
- d) błędów (w tym błędnych informacji zawartych w serwisach) w działaniu serwisów (w tym serwisów nieopóźnionych), przerw w ich udostępnianiu, a także zawieszenia dostępu do serwisów, jeżeli błędy, przerwy lub zawieszenie dostępu są wynikiem okoliczności, za które BM nie ponosi odpowiedzialności.

X. Instrumenty finansowe obciążone ograniczonymi prawami rzeczowymi lub których zbywalność jest ograniczona. Zastaw rejestrowy na wierzytelnościach z rachunku inwestycyjnego.

§ 41

BM podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności na instrumentach finansowych wyłącznie po stwierdzeniu, że zachodzą okoliczności określone w Rozporządzeniu. Istnienie tych okoliczności może być stwierdzone na podstawie oświadczenia Klienta o treści zaakceptowanej przez BM. BM może zażądać od Klienta okazania dokumentów, z których wynika zabezpieczana wierzytelność.

§ 42

1. W przypadku obciążenia instrumentów finansowych Klienta zastawem ustanowionym na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, BM dokonuje blokady zastawionych instrumentów finansowych na podstawie umowy zastawu zawartej w formie pisemnej z datą pewną i dyspozycji blokady zastawionych instrumentów finansowych złożonej przez Klienta.
2. W przypadku obciążenia instrumentów finansowych Klienta (zastawcy) zastawem rejestrowym, BM dokonuje blokady zastawionych instrumentów finansowych na podstawie umowy zastawu i dyspozycji blokady zastawionych instrumentów finansowych złożonej przez Klienta oraz odpisu z rejestru zastawów.
3. O ile co innego nie wynika z obowiązujących przepisów prawa, akcje obciążone zastawem do chwili jego wygaśnięcia nie mogą być przedmiotem obrotu.
4. Zaspokojenie zastawnika następuje zgodnie z przepisami właściwymi dla danego rodzaju zastawu, z uwzględnieniem postanowień umowy zastawu.

§ 43

1. Po dokonaniu blokady BM – na żądanie zastawcy – wystawia mu imienne świadectwo depozytowe zawierające informację o ustanowieniu blokady instrumentów finansowych w związku z ich obciążeniem zastawem.
2. W przypadku gdy dłużnik z instrumentów finansowych obciążonych zastawem przekazuje BM świadczenie główne, do którego jest obowiązany z tych instrumentów, BM dokonuje blokady na rachunku pieniężnym zastawcy otrzymanych z tego tytułu środków pieniężnych. Środki pieniężne podlegają blokadzie do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi.
3. Postanowienia ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku innych niż określone w ust. 2 świadczeń i pożytków z instrumentów finansowych obciążonych zastawem, chyba że umowa zastawu stanowi inaczej.
4. BM znosi blokadę zastawionych instrumentów finansowych niezwłocznie po otrzymaniu dokumentów potwierdzających wygaśnięcie zastawu.
5. Postanowienia §41-42 oraz ust. 1-4 stosuje się odpowiednio w przypadku:
  - a) ustanowienia zastawu (zastawu rejestrowego) na prawach do otrzymania instrumentów finansowych zastawcy,
  - b) ustanowienia innych niż zastaw ograniczonych praw rzeczowych na instrumentach finansowych.
6. W przypadku obciążenia wierzytelności z rachunku inwestycyjnego Klienta zastawem ustanowionym na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, BM dokonuje blokady rachunku inwestycyjnego Klienta na podstawie umowy zastawu zawartej w formie pisemnej z datą pewną i dyspozycji blokady rachunku inwestycyjnego złożonej przez Klienta.

7. W przypadku obciążenia wierzytelności z rachunku inwestycyjnego Klienta zastawem rejestrowym, BM dokonuje blokady rachunku inwestycyjnego Klienta na podstawie umowy zastawu i dyspozycji blokady zastawionych instrumentów finansowych złożonej przez Klienta oraz odpisu z rejestru zastawów.
8. W przypadku blokady rachunku inwestycyjnego, dokonanej w związku z ustanowieniem zastawu (zastawu rejestrowego) na wierzytelnościach z rachunku inwestycyjnego, o ile w umowie zastawu inaczej nie postanowiono, Klient może składać zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych (praw do otrzymania instrumentów finansowych) zapisanych na rachunku, bez możliwości dokonania wypłaty lub przelewu środków pieniężnych oraz bez możliwości dokonywania transferu papierów wartościowych na inny rachunek, chyba że zastawnik wyrazi na to zgodę. O ile umowa zastawu (zastawu rejestrowego) na wierzytelnościach nie stanowi inaczej, BM zapisuje na zablokowanym rachunku inwestycyjnym pożyczki z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku inwestycyjnym Klienta, w szczególności dywidendy, odsetki lub inne świadczenia pieniężne spełniane na rzecz Klienta przez dłużnika z instrumentów finansowych.

XI. Zabezpieczenie wierzytelności na instrumentach finansowych inne niż ustanowienie ograniczonego prawa rzeczowego.

§ 44

1. Z zastrzeżeniem §41, BM może podjąć czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności na instrumentach finansowych (prawach do otrzymania instrumentów finansowych) Klienta, jeżeli zabezpieczenia dokonano w formie:
  - a) blokady instrumentów finansowych lub blokady rachunku inwestycyjnego – po otrzymaniu umowy o ustanowienie blokady (lub umowy o podobnym charakterze, której przedmiotem jest zablokowanie instrumentów finansowych) i złożeniu przez Klienta pisemnej dyspozycji blokady instrumentów finansowych (lub odpowiednio – rachunku inwestycyjnego),
  - b) przewłaszczenia na zabezpieczenie – po otrzymaniu umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie, a także innych dokumentów, jeżeli wymagane są przez BM lub obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów lub tej umowy,
  - c) innej, przewidzianej w obowiązujących przepisach prawa.
2. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 5, BM utrzymuje blokadę, o których mowa w ust. 1:
  - a) do dnia ustalonego w umowie, lub
  - b) do momentu otrzymania dyspozycji zniesienia blokady, dopuszczalnej zgodnie z umową, lub
  - c) do momentu otrzymania od wierzyciela zlecenia sprzedaży na podstawie pełnomocnictwa do sprzedaży udzielonego zgodnie z umową, przy czym gdy część lub wszystkie instrumenty finansowe będące przedmiotem zlecenia nie zostaną sprzedane – pozostają one zablokowane na dotychczasowych zasadach.
3. W okresie obowiązywania blokady instrumentów finansowych, BM realizuje dyspozycje dotyczące zabezpieczenia dopuszczalne zgodnie z Rozporządzeniem oraz umową.
4. W przypadku blokady rachunku inwestycyjnego, o której mowa w ust. 1 lit. a), o ile w umowie blokady inaczej nie postanowiono, Klient może składać zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych (praw do otrzymania instrumentów finansowych) zapisanych na rachunku, bez możliwości dokonania wypłaty lub przelewu środków pieniężnych oraz bez możliwości dokonywania transferu papierów wartościowych na inny rachunek, chyba że wierzyciel wyrazi na to zgodę.
5. W umowie o ustanowieniu blokady instrumentów finansowych, wierzyciel może wyrazić zgodę na dokonywanie przez Klienta sprzedaży części lub całości instrumentów finansowych (praw do otrzymania instrumentów finansowych) w ramach jednej lub większej liczby transakcji, o ile środki uzyskane ze sprzedaży tych instrumentów (zgodnie z umową, z której wynika zabezpieczona wierzytelność oraz umową o ustanowieniu blokady, a także zgodnie ze złożonymi BM dyspozycjami) przeznaczone zostaną na spłatę wierzytelności, zastrzegając jednocześnie, iż w przypadku niezrealizowania zlecenia sprzedaży złożonego przez Klienta instrumenty finansowe zostaną ponownie zablokowane. W takim przypadku, po złożeniu przez Klienta zgodnych z umową o ustanowieniu blokady: zlecenia sprzedaży instrumentów finansowych oraz spełniającej wymogi Rozporządzenia, nieodwołalnej dyspozycji przelewu środków uzyskanych ze sprzedaży, BM przekazuje zlecenie Klienta do realizacji. W przypadku zrealizowania zlecenia, BM przekazuje środki uzyskane ze sprzedaży zgodnie ze złożoną dyspozycją. W przypadku, gdy w wyniku wykonania takiego zlecenia zostanie sprzedana część instrumentów finansowych – pozostałe instrumenty pozostają nadal zablokowane na dotychczasowych zasadach. Powyższą regulację stosuje się również w przypadku, gdy pomimo złożenia zlecenia żadne instrumenty finansowe nie zostaną sprzedane.

§ 45

O ile umowa o ustanowieniu blokady nie stanowi inaczej, BM przekazuje do dyspozycji Klienta pożyczki z zablokowanych instrumentów finansowych, w szczególności dywidendy, odsetki lub inne świadczenia pieniężne spełniane na rzecz Klienta przez dłużnika z instrumentów finansowych – z zastrzeżeniem, że w przypadku wpływu na rachunek inwestycyjny należności głównej z zablokowanych instrumentów finansowych – kwota ta zostaje zablokowana do dnia upływu terminu blokady lub do dnia zwolnienia blokady zgodnie z umową blokady.

XII. Zamknięcie rachunku inwestycyjnego

§ 46

1. Wypowiedzenie Umowy powoduje po upływie okresu wypowiedzenia zamknięcie rachunku inwestycyjnego Klienta.
2. Złożenie przez Klienta dyspozycji zamknięcia rachunku równoznaczne jest z wypowiedzeniem Umowy.

§47

1. Klient może wypowiedzieć Umowę w każdym czasie, z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.
2. Wypowiedzenie Umowy może nastąpić w postaci elektronicznej w sposób wskazany przez BM na stronie internetowej mbank.pl.
3. Klient przyjmuje do wiadomości, że oświadczenie woli o wypowiedzeniu Umowy w postaci elektronicznej, złożone w sposób wskazany przez BM i zaakceptowane przez Klienta, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma pisemna została zastrzeżona w Umowie pod rygorem nieważności.

§ 48

1. Z zastrzeżeniem ust 4 BM może wypowiedzieć Umowę z ważnych powodów w każdym czasie, a w szczególności:
  - a) w przypadku naruszenia przez Klienta warunków Umowy lub regulaminu,
  - b) w sytuacji utrzymywania się na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Klienta przez okres 6 kolejnych miesięcy zerowego salda papierów wartościowych i zerowego albo ujemnego salda gotówkowego, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - c) w przypadku zmiany adresu zamieszkania, adresu korespondencyjnego lub miejsca siedziby Klienta na adres znajdujący się poza granicami Polski, bądź zmiany statusu rezydencji na inny niż polski.
2. Wypowiedzenie Umowy dokonywane jest przez BM z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia. W przypadku niezawiadomienia BM o zmianie adresu podanego w Umowie skuteczne jest zawiadomienie o wypowiedzeniu Umowy wysłane na adres wskazany w Umowie.

3. W przypadku ujemnego salda na rachunku Klienta oraz braku jakichkolwiek aktywów na rachunku Klienta, BM może wezwać Klienta do pokrycia ujemnego salda, wyznaczając w tym celu stosowny, nie krótszy niż 14-dniowy termin i pouczając o skutkach niezastosowania się do wezwania. Po bezskutecznym upływie ww. terminu BM może – według własnego wyboru – wypowiedzieć Umowę zgodnie z ust. 1 lub zawiesić wykonywanie Umowy, na podstawie której prowadzony jest ten rachunek inwestycyjny, do czasu uregulowania przez Klienta zobowiązań wobec BM. O podjętej decyzji BM informuje Klienta.
4. BM może również wypowiedzieć Umowę, w tym ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy nie można zastosować choćby jednego ze środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu lub akcie prawnym ją zastępującym lub w przypadku posiadania przez Klienta miejsca zamieszkania, adresu korespondencyjnego, siedziby poza granicami Polski lub statusu rezydencji innego niż polski, określonego statusu FATCA lub CRS, do których stosuje się przepisy lokalne uniemożliwiające wykonywanie Umowy lub istotnie ograniczające bądź istotnie utrudniające jej wykonanie. W powyższych przypadkach BM może również odmówić zawarcia Umowy

§ 49

1. Umowa wygasa w przypadku otrzymania przez BM wiarygodnej, pisemnej informacji o śmierci Klienta (w szczególności w przypadku okazania BM aktu zgonu Klienta). W takim przypadku zapisane na jego rachunku inwestycyjnym papiery wartościowe i środki pieniężne są blokowane, a wszelkie dyspozycje ich dotyczące BM przyjmuje tylko od osób uprawnionych (spadkobierców) wskazanych w postanowieniu sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub w akcie poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza. W przypadku, gdy z postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku (lub z aktu poświadczenia dziedziczenia) wynika, że spadkobierców jest więcej niż jeden, BM może przyjąć pisemną dyspozycję od wszystkich spadkobierców lub od jednego ze spadkobierców, o ile działa on również w imieniu pozostałych spadkobierców na podstawie odpowiednich pełnomocnictw. W przypadku braku takiej dyspozycji lub takich pełnomocnictw, BM przyjmuje dyspozycje na podstawie postanowienia sądu o dział spadku lub umowy o dział spadku. Jeżeli przepisy prawa (w szczególności prawa podatkowego) nakładają dodatkowe warunki realizacji dyspozycji, BM realizuje dyspozycje po spełnieniu przez spadkobierców tych warunków.
2. Umowa wygasa z chwilą zamknięcia rachunku powiązanego o którym mowa w §10 ust.2.

§ 50

1. Jeżeli w momencie wypowiedzenia Umowy przez BM na rachunku inwestycyjnym Klienta znajdują się środki pieniężne i/lub zapisane są papiery wartościowe, do oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy BM załącza wezwanie Klienta do podjęcia w okresie wypowiedzenia środków pieniężnych i/lub sprzedaży papierów wartościowych, bądź złożenia dyspozycji przelewu środków pieniężnych i/lub papierów wartościowych na inny rachunek Klienta.
2. Jeżeli w momencie wypowiedzenia Umowy przez Klienta, na rachunku inwestycyjnym Klienta znajdują się środki pieniężne i/lub papiery wartościowe, Klient zobowiązany jest do podjęcia w okresie wypowiedzenia środków pieniężnych i/lub sprzedaży papierów wartościowych, bądź złożenia dyspozycji przelewu środków pieniężnych i/lub papierów wartościowych na inny rachunek Klienta.
3. Przed wypłatą lub przelewem środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, BM zaspokaja z nich swoje roszczenia.
4. Jeżeli w momencie wygaśnięcia Umowy, w szczególności w związku z wypowiedzeniem Umowy przez Klienta lub BM, na rachunku inwestycyjnym Klienta nadal znajdują się środki pieniężne i/lub papiery wartościowe, BM wg swojego uznania:
  - a) w przypadku gdy Klient posiada w BM inny rachunek inwestycyjny – może przenieść środki pieniężne i/lub papiery wartościowe na ten rachunek inwestycyjny Klienta, lub
  - b) pozostawia środki pieniężne na wydzielonym nieoprocentowanym rachunku oraz dokonuje sprzedaży papierów wartościowych składając w tym celu zlecenie(-a) sprzedaży papierów wartościowych bez limitu ceny, przy czym na sesje na danym rynku, na których nie są przyjmowane zlecenia bez limitu ceny, a także w innych szczególnych przypadkach, zlecenie(-a) sprzedaży wystawiane są z limitem ceny, który w ocenie BM daje największe prawdopodobieństwo realizacji zlecenia; uzyskane ze sprzedaży środki pieniężne BM pozostawia na wydzielonym nieoprocentowanym rachunku, a ich podjęcie lub przelanie na inny rachunek może nastąpić po otrzymaniu przez BM odpowiedniej dyspozycji Klienta.

XIII. Postanowienia szczególne dotyczące świadczenia usług w obrocie zorganizowanym derywatami

§ 51

1. Niniejszy Rozdział określa szczególne zasady i warunki wykonywania zleceń kupna lub sprzedaży oraz innych dyspozycji dotyczących derywatów, a także zasady i tryb wnoszenia depozytów zabezpieczających w związku z dokonywanym przez Klientów obrotem derywatami, w tym:
  - a) warunki i tryb otwierania rachunków zabezpieczających realizację zobowiązań wynikających z derywatów,
  - b) warunki i tryb przyjmowania zleceń kupna i sprzedaży derywatów,
  - c) warunki i tryb ustanawiania zabezpieczeń realizacji zobowiązań wynikających z derywatów,
  - d) sposób realizacji codziennych rozliczeń,
  - e) sposób dokonywania zmian wielkości depozytów zabezpieczających,
  - f) wzajemne obowiązki informacyjne Klienta i BM.
2. Użyte w niniejszym Rozdziale określenia oznaczają:

1) umowa derywatów	umowę zawieraną przez Klienta z BM, określającą zasady świadczenia przez BM usług maklerskich w obrocie zorganizowanym derywatami,
2) derywaty	instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego, w zakresie których wykonywanie zleceń związane jest z obowiązkiem wnoszenia depozytu zabezpieczającego,
3) rachunek zabezpieczający	rachunek prowadzony dla Klienta przez BM, na którym ewidencjonowany jest depozyt zabezpieczający i wstępny depozyt zabezpieczający,
4) seria derywatów	derywaty oparte na tym samym instrumencie bazowym, z tą samą datą wygaśnięcia,
5) otwarcie pozycji	powstanie praw i zobowiązań związanych z nabyciem lub zbyciem derywatów,
6) zamknięcie pozycji	ustanie praw i zobowiązań związanych z nabyciem lub zbyciem derywatów, odpowiednio wskutek zbycia lub nabycia derywatu tej samej serii co derywat zamykany,
7) depozyt zabezpieczający	środki pieniężne i instrumenty finansowe na rachunku zabezpieczającym, stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Klienta wynikających z zapisanych na rachunku Klienta derywatów,

8) wstępny depozyt zabezpieczający	środki pieniężne i instrumenty finansowe na rachunku zabezpieczającym, stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Klienta, które mogą powstać w wyniku realizacji zlecenia kupna lub sprzedaży derywatów,
9) NKK	Numer Klasyfikacyjny Klienta nadany Klientowi przez izbę rozrachunkową,
10) Warunki Obrotu	dokument sporządzany, zatwierdzany i udostępniany do publicznej wiadomości, stanowiący podstawę dopuszczenia derywatów do obrotu zorganizowanego,
11) limit zaangażowania	maksymalna pozycja Klienta w derywatach, określona jako maksymalna wartość łącznie depozytu zabezpieczającego i wstępnego depozytu zabezpieczającego na rachunku zabezpieczającym prowadzonym dla Klienta,
12) rachunek derywatów	rachunek, na którym rejestrowane są derywaty
13) rachunek powiązany	prowadzony przez mBank rachunek wskazany przez klienta jako służący rozliczeniom wynikającym z umowy derywatów.

§ 52

1. Podstawą świadczenia usług w zakresie obrotu zorganizowanego derywatami jest umowa derywatów, zawierana według wzoru określonego przez BM.
2. Zawarcie umowy derywatów może nastąpić, o ile obowiązuje Umowa zawarta z BM przez Klienta, po nadaniu Klientowi przez izbę rozrachunkową NKK, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
3. BM może uzależnić zawarcie umowy derywatów lub pośredniczenie w obrocie poszczególnymi rodzajami derywatów od spełnienia przez Klienta dodatkowych warunków.
4. Umowa derywatów może być zawarta z Klientem, który nie posiada NKK. W takim przypadku umowa derywatów wchodzi w życie po nadaniu Klientowi NKK.
5. Umowa derywatów określa limit zaangażowania Klienta.
6. BM może uzależnić wielkość limitu zaangażowania Klienta od określonej w umowie derywatów wielkości depozytu zabezpieczającego.
7. BM określa derywaty w zakresie obrotu którymi pośredniczy na podstawie umowy derywatów zawartej z Klientem.

§ 53

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, do zawarcia umowy derywatów stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące warunków i trybu zawierania Umowy.
2. Przed zawarciem umowy derywatów Klient zobowiązany jest złożyć wniosek o nadanie numeru NKK lub poinformować o nadanym mu wcześniej NKK. BM poinformuje Klienta o NKK nadanym Klientowi przez izbę rozrachunkową na wniosek BM.

§ 54

1. Na podstawie umowy derywatów BM otwiera Klientowi rachunek derywatów oraz rachunek zabezpieczający, prowadzone w ramach rachunku inwestycyjnego Klienta.
2. Rachunek zabezpieczający stanowią wyodrębnione konta rachunku inwestycyjnego Klienta.
3. W ramach jednego rachunku inwestycyjnego Klienta derywaty należące do Klienta mogą być rejestrowane na nie więcej niż trzech rachunkach derywatów („portfele”). Poszczególne portfele otwierane są po nadaniu przez izbę rozrachunkową ich odrębnych oznaczeń oraz po otwarciu przez BM rachunków zabezpieczających dla poszczególnych portfeli.
4. Postanowienia niniejszego Rozdziału dotyczące zabezpieczania realizacji zobowiązań Klientów wynikających z derywatów, stosuje się odrębnie w stosunku do poszczególnych portfeli Klienta, o których mowa w ust. 3.
5. W przypadku gdy w ramach rachunku inwestycyjnego Klienta prowadzony jest więcej niż jeden portfel, określony w umowie derywatów limit zaangażowania Klienta oznacza łączny limit dla wszystkich portfeli prowadzonych w ramach jednego rachunku inwestycyjnego.

§ 55

1. Warunkiem rozpoczęcia przez BM obrotu derywatami na rzecz Klienta jest otwarcie przez izbę rozrachunkową kont indywidualnych Klienta.
2. Przedmiotem zlecenia może być w szczególności kupno lub sprzedaż derywatów w obrocie zorganizowanym, a także zmiana lub anulowanie wcześniej złożonych zleceń.
3. Zlecenia kupna lub sprzedaży derywatów przyjmowane są przy odpowiednim zastosowaniu postanowień regulaminu, z tym że zlecenie powinno zawierać dodatkowo numer NKK, oznaczenie portfela oraz inne elementy, jeśli są wymagane zgodnie z Rozporządzeniem lub Warunkami Obrotu lub przez podmiot prowadzący obrót derywatami.

§ 56

1. Z zastrzeżeniem ust. 3 oraz §57, warunkiem przyjęcia i przekazania do realizacji zlecenia kupna lub sprzedaży derywatów, jest posiadanie przez Klienta na rachunku zabezpieczającym wstępnego depozytu zabezpieczającego, w wysokości nie niższej niż określona w zawartej z Klientem umowie derywatów oraz – o ile BM nie odstąpi od tego wymogu – posiadanie środków na opłacenie prowizji należnej Spółce.
2. Przed przekazaniem zlecenia do realizacji BM, bez odrębnej dyspozycji Klienta, przenosi środki stanowiące wstępny depozyt zabezpieczający na rachunek zabezpieczający.
3. W przypadku zlecenia, którego realizacja, zgodnie z zasadami ustalania wysokości depozytów zabezpieczających obowiązującymi w BM, nie spowoduje wzrostu wymaganego depozytu zabezpieczającego, BM może:
  - a) przyjąć i zrealizować zlecenie bez konieczności posiadania przez Klienta wstępnego depozytu zabezpieczającego, a także może
  - b) odstąpić od wymogu posiadania przez Klienta, w chwili składania zlecenia, środków na rachunku pieniężnym na opłacenie prowizji należnej BM.
4. Na żądanie Klienta BM informuje o wysokości depozytów zabezpieczających wymaganych przez izbę rozrachunkową od BM jako uczestnika rozliczającego.

§ 57

1. BM może odmówić przyjęcia lub przekazania do realizacji zlecenia, jeżeli:
  - a) w wyniku jego realizacji przekroczony zostałby:
    - limit zaangażowania określony w umowie derywatów,
    - jakiegokolwiek limit określony dla BM lub Klienta przez izbę rozrachunkową lub inny uprawniony podmiot,
  - b) zlecenie nie zawiera wszystkich wymaganych elementów,

- c) zlecenie jest niezgodne z Warunkami Obrotu,
a także w innych sytuacjach określonych przepisami, o których mowa w §103 ust. 2.
2. W przypadku przekroczenia któregokolwiek z limitów określonych w ust. 1 lit. a), BM może zamknąć odpowiednią ilość wybranych przez siebie, otwartych pozycji Klienta w taki sposób, aby po zamknięciu pozycji limity nie były przekroczone.

§ 58

1. Klient zobowiązany jest wносить i posiadać na rachunku zabezpieczającym depozyt zabezpieczający wymagany zgodnie z umową derywatów.
2. Z chwilą realizacji zlecenia wstępny depozyt zabezpieczający staje się depozytem zabezpieczającym.
3. Do określenia depozytu zabezpieczającego lub wstępnego depozytu zabezpieczającego BM może uwzględniać także korelacje pomiędzy różnymi rodzajami derywatów. Informacje o wpływie korelacji na ustalanie przez BM wymaganych depozytów dostępne są na Stronie BM oraz na Stronie mBanku.
4. Wstępny depozyt zabezpieczający i depozyt zabezpieczający wnoszony jest przez Klienta w środkach pieniężnych.
5. BM może pokryć ze środków własnych część depozytu zabezpieczającego Klienta zgodnie z przepisami Rozporządzenia i regulacjami izby rozrachunkowej. W szczególności, dotyczy to dodatkowego depozytu zabezpieczającego pobieranego od BM jako uczestnika rozliczającego przez izbę rozrachunkową na pokrycie ryzyka korelacji oraz ryzyka płynności i koncentracji (tzw. depozyty add-on).
6. BM może pokryć ze środków własnych część depozytu zabezpieczającego Klienta zgodnie z przepisami Rozporządzenia i regulacjami izby rozrachunkowej. W szczególności, dotyczy to dodatkowego depozytu zabezpieczającego pobieranego od BM jako uczestnika rozliczającego przez izbę rozrachunkową na pokrycie ryzyka korelacji oraz ryzyka płynności i koncentracji (tzw. depozyty add-on).

§ 59

1. Na podstawie dokumentów z izby rozrachunkowej BM dokonuje codziennych rozliczeń z Klientem, odpowiednio uznając lub obciążając rachunek zabezpieczający Klienta.
2. W przypadku, gdy z codziennych rozliczeń wynika zobowiązanie Klienta do wniesienia kwoty rozliczenia, kwota ta pomniejsza stan depozytu zabezpieczającego na rachunku zabezpieczającym Klienta.
3. W przypadku, gdy z codziennych rozliczeń wynika należność dla Klienta, kwota rozliczenia powiększa stan depozytu zabezpieczającego na rachunku zabezpieczającym Klienta.

§ 60

1. Jeżeli wartość depozytu zabezpieczającego Klienta jest niższa niż wymagana zgodnie z zawartą z Klientem umową derywatów, w szczególności wskutek niekorzystnej dla Klienta sytuacji rynkowej, Klient zobowiązany jest uzupełnić depozyt zabezpieczający do wartości wymaganej, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. O ile umowa derywatów nie stanowi inaczej, w sytuacji o której mowa w ust. 1, BM w dniu w którym nastąpił spadek wartości depozytu poniżej wartości wymaganej zgodnie z umową derywatów, uzupełni depozyt zabezpieczający wykorzystując w tym celu środki pieniężne dostępne na rachunku powiązanych oraz na rachunku inwestycyjnym Klienta, w ramach którego prowadzony jest rachunek zabezpieczający wymagający uzupełnienia depozytu, z zastrzeżeniem ust. 3. BM dokona uzupełnienia depozytu do wartości, o której mowa w ust.1, bez odrębnej dyspozycji Klienta oraz bez konieczności powiadamiania o tym Klienta.
3. W sytuacji, gdy środki dostępne na rachunku Klienta nie wystarczają na uzupełnienie depozytu zabezpieczającego do wymaganej wysokości, BM uzupełni depozyt kwotą dostępnych na rachunkach Klienta środków oraz, o ile umowa derywatów nie stanowi inaczej, przekaże Klientowi żądanie uzupełnienia depozytu zabezpieczającego. Dla brakującej części depozytu stosuje się odpowiednio ust. 1, 5, 6. Niezależnie od powyższego BM może uzupełnić depozyt zabezpieczający z wykorzystaniem środków dostępnych na rachunkach Klienta także po dniu, w którym wystąpił spadek wartości depozytu poniżej wymaganej wartości.
4. Żądanie uzupełnienia depozytu zabezpieczającego przekazywane jest Klientowi przez Platformę eMakler – poprzez wykazanie kwoty wymaganej dla uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do wartości wymaganej oraz może być dodatkowo przekazane telefonicznie.
5. Uzupełnienie depozytu zabezpieczającego przez Klienta następuje poprzez udostępnienie odpowiednich środków na rachunku powiązanych i powinno być dokonane niezwłocznie, ale nie później niż w terminie wskazanym na Stronie BM lub Stronie mBanku albo w przekazanym żądaniu.
6. Jeżeli depozyt zabezpieczający nie zostanie uzupełniony do wartości wymaganej, BM w wybrany przez siebie sposób, zamknie wybrane przez BM otwarte pozycje Klienta, w takiej ilości, aby aktualna wartość depozytu zabezpieczającego nie była mniejsza niż wartość wymagana dla zabezpieczenia otwartych pozycji Klienta. W szczególnych przypadkach BM może odstąpić od zamknięcia otwartych pozycji Klienta.

§ 61

Jeżeli aktualna wartość depozytu zabezpieczającego otwarte pozycje Klienta jest większa niż wartość wymagana BM, po uwzględnieniu zobowiązań Klienta z tytułu zawartych w tym dniu transakcji, przekaże nadwyżkę depozytu zabezpieczającego do dyspozycji Klienta.

§ 62

Warunkiem zarejestrowania derywatów na rachunku derywatów Klienta, w szczególności w związku z dokonaniem transferem portfela, jest posiadanie na rachunku zabezpieczającym depozytu zabezpieczającego zobowiązania wynikające z tych derywatów, w wysokości wymaganej zgodnie z umową derywatów.

§ 63

Wykonanie derywatów następuje zgodnie z Warunkami Obrotu.

§ 64

1. Postanowienia regulaminu dotyczące trybu postępowania BM w przypadku otrzymania przez BM wiarygodnej informacji o śmierci Klienta stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem że w takim przypadku BM niezwłocznie po otrzymaniu informacji zamknie otwarte pozycje Klienta.
2. W przypadku zajęcia lub blokady rachunku inwestycyjnego lub jego części, a także innych czynności ograniczających możliwość dysponowania aktywami na tym rachunku dokonanych przez uprawnione podmioty (w szczególności przez komornika, organy skarbowe lub Generalnego Inspektora Informacji Finansowej), BM może odstąpić od stosowania postanowień §60 ust. 2.

§ 65

1. Z zastrzeżeniem ust. 2-4 do wypowiedzenia i rozwiązania umowy derywatów stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące wypowiedzenia i rozwiązania Umowy.
2. Jeżeli w ocenie BM, Klient nie daje rękojmi wykonywania obowiązków wynikających z umowy derywatów lub nie wywiązuje się z obowiązków określonych w umowie derywatów, BM może wypowiedzieć umowę derywatów ze skutkiem natychmiastowym.
3. Z zastrzeżeniem § 66, wypowiedzenie umowy derywatów powoduje zamknięcie po upływie okresu wypowiedzenia rachunku derywatów i rachunku zabezpieczającego.
4. Umowa derywatów wygasa w każdym przypadku wygaśnięcia Umowy.

§ 66

Jeżeli po upływie okresu wypowiedzenia saldo derywatów na rachunku derywatów i saldo na rachunku zabezpieczającym Klienta nie jest zerowe, BM może zamknąć otwarte pozycje Klienta, a pozostałe środki pieniężne przekazać na rachunek pieniężny Klienta prowadzony w BM, a w przypadku braku takiej możliwości – na wydzielony, nieoprocentowany rachunek w BM.

§ 67

1. Wypowiedzenie i rozwiązanie umowy derywatów nie powoduje wygaśnięcia wymagalnych roszczeń BM w stosunku do Klienta, powstałych w związku z wykonywaniem umowy derywatów.
2. Dla zabezpieczenia wymagalnych roszczeń BM związanych z umową derywatów, w szczególności roszczeń o zlikwidowanie ujemnego salda na rachunku zabezpieczającym Klienta i związanych z tym odsetek należnych BM, art.773 kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio, przy czym BM w celu zabezpieczenia swoich wymagalnych roszczeń może w szczególności dokonać blokady transferu posiadanych w BM aktywów Klienta oraz blokady wypłat i przelewów środków pieniężnych Klienta do momentu zaspokojenia tych roszczeń.
3. W celu zabezpieczenia interesów BM, w przypadku naruszenia przez Klienta warunków umowy derywatów, Klient w umowie derywatów udziela BM pełnomocnictwa do:
  - a) zaspokojenia roszczeń, o których mowa w ust. 2 z wszelkich aktywów Klienta, zgodnie z §30 ust. 4.
  - b) zamknięcia wybranych przez BM otwartych pozycji Klienta w sytuacjach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub umowie derywatów.
4. W przypadku wystąpienia, zawinionego przez Klienta, ujemnego salda na rachunku zabezpieczającym, Klient jest zobowiązany do zapłacenia za okres trwania ujemnego salda, odsetek w wysokości określonej w regulaminie dla przypadku wystąpienia ujemnego salda na rachunku pieniężnym.

XIV. Postanowienia szczególne dotyczące świadczenia usług w obrocie instrumentami zagranicznymi

§ 68

1. Niniejszy Rozdział określa szczególne zasady świadczenia przez BM usług w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych oraz prowadzenia Rachunków i Rejestrów związanych z tymi usługami.
2. Użyte w niniejszym Rozdziale określenia oznaczają:

1) Instrumenty Zagraniczne	instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym (z wyłączeniem instrumentów wymagających wnoszenia depozytów zabezpieczających), które mogą być przedmiotem przyjmowanych przez BM zleceń,
2) Depozytariusz	instytucja finansowa uprawniona, według prawa miejsca jej siedziby, do przechowywania Instrumentów Zagranicznych, zapewniająca w ocenie BM bezpieczeństwo przechowywania aktywów Klientów – z którą BM zawarł umowę o przechowywanie Instrumentów Zagranicznych,
3) Broker	zagraniczna instytucja finansowa, uprawniona według prawa miejsca jej siedziby do wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych, z którą BM zawarł umowę o pośredniczenie (wykonywanie zleceń) w obrocie Instrumentami Zagranicznymi,
4) Katalog Rynków Zagranicznych	wykaz zagranicznych rynków regulowanych, na których BM świadczy usługę wykonywania składanych przez Klientów zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych,
5) Klient	osoba, która zawarła z BM Umowę i korzysta z usług BM w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych,
6) Rejestr Instrumentów Zagranicznych	prowadzony w ramach rachunku inwestycyjnego Klienta rejestr obejmujący Instrumenty Zagraniczne należące do Klienta, zapisane na rachunku BM prowadzonym przez Depozytariusza,
7) Rejestr Praw	prowadzony w ramach rachunku inwestycyjnego Klienta rejestr nabytych, ale nierozliczonych Instrumentów Zagranicznych, które mogą być uwzględniane jako pokrycie zleceń sprzedaży,
8) Wykaz Instrumentów Zagranicznych	zestawienie Instrumentów Zagranicznych identyfikowanych jednoznacznie poprzez kod ISIN instrumentu oraz rynek notowania.

3. Na Stronie BM dostępne są informacje o:
  - a) Katalogu Rynków Zagranicznych,
  - b) Wykazie Instrumentów Zagranicznych,
  - c) Depozytariuszu,
  - d) Brokerze.

§ 69

1. BM na podstawie Umowy świadczy usługi w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych określonych w Katalogu Rynków Zagranicznych.
2. Dla Klienta korzystającego z usług BM w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych BM prowadzi Rejestr Instrumentów Zagranicznych oraz Rejestr Praw.

§ 70

1. Rozliczenia zawartych transakcji dokonywane są przez BM na podstawie odpowiednich informacji i potwierdzeń otrzymywanych od Brokera i Depozytariusza, niezwłocznie po ich otrzymaniu.
2. Rozliczenia transakcji dokonywane są w walucie polskiej, wg kursów walut obowiązujących u Brokera (opartych o kurs mid-Reuters + 0,1% marży).
3. BM prowadzi zapisy w rejestrach, o których mowa w § 69 ust. 2 w sposób umożliwiający w każdej chwili identyfikację należących do Klienta Instrumentów Zagranicznych i praw do Instrumentów Zagranicznych.
4. Wypłata pożytków pieniężnych oraz wszelkich innych świadczeń pieniężnych dokonywana jest w walucie polskiej wg kursów walut obowiązujących u Brokera (opartych o kurs mid-Reuters + 0,1% marży). W przypadku przysługujących Klientowi pożytków z Instrumentów Zagranicznych z możliwością wyboru sposobu ich realizacji, realizacja nastąpi w formie pieniężnej o ile taka forma została przewidziana. Jeżeli forma pieniężna nie została przewidziana, realizacja nastąpi w formie domyślnej określonej przez Depozytariusza, o ile BM nie przyjmie od Klienta innej dyspozycji.

§ 71

- Instrumenty Zagraniczne są ewidencjonowane w Rejestrze Instrumentów Zagranicznych Klienta niezwłocznie po otrzymaniu potwierdzenia rozliczenia transakcji na Rynku Zagranicznym, na którym zostały nabyte, zgodnie zobowiązującymi na danym Rynku Zagranicznym przepisami i regulacjami lub po otrzymaniu dokumentów potwierdzających wpływ Instrumentów Zagranicznych na rachunek BM prowadzony przez Depozytariusza.
- Prawa do Instrumentów Zagranicznych rejestrowane są w Rejestrze Praw niezwłocznie po otrzymaniu potwierdzenia zawarcia transakcji, chyba że przepisy obowiązujące na danym Rynku Zagranicznym stanowią inaczej.
- W odniesieniu do Instrumentów Zagranicznych zapisanych w Rejestrze Instrumentów Zagranicznych Klientowi przysługuje prawo do:
  - złożenia zlecenia sprzedaży Instrumentów Zagranicznych,
  - złożenia dyspozycji blokady Instrumentów Zagranicznych, a także obciążenia lub innego rozporządzenia Instrumentami Zagranicznymi z tytułów zgodnych z przepisami prawa państwa, w którym przechowywane są Instrumenty Zagraniczne,
  - złożenia dyspozycji transferu Instrumentów Zagranicznych na inny rachunek prowadzony przez instytucję uprawnioną do przechowywania danego rodzaju Instrumentów Zagranicznych,
  - otrzymania wszelkich pożytków z Instrumentów Zagranicznych.
- W sprawach dotyczących prowadzenia Rejestru Instrumentów Zagranicznych stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu w zakresie rachunków papierów wartościowych.
- Instrumenty Zagraniczne Klientów przechowywane są na rachunku BM prowadzonym przez Depozytariusza.
- Akceptując niniejszy regulamin Klient wyraża zgodę na przechowywanie przez BM Instrumentów Zagranicznych Klienta na rachunku zbiorczym prowadzonym dla BM przez Depozytariusza oraz na konsekwencje z tym związane, w szczególności na brak możliwości wyodrębnienia Instrumentów Zagranicznych Klienta przechowywanych u Depozytariusza.

§ 72

- BM wykonuje, za pośrednictwem Brokera, zlecenia nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych, zgodnie ze zleceniem złożonym przez Klienta.
- Z zastrzeżeniem ust. 3, 4 oraz 5 do zleceń kupna lub sprzedaży Instrumentów Zagranicznych stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące przyjmowania zleceń, w szczególności określone w Rozdziale V „Wykonywanie zleceń”.
- Cena w zleceniu kupna lub sprzedaży Instrumentów Zagranicznych powinna być określona w walucie w której notowany jest Instrument Zagraniczny będący przedmiotem zlecenia.
- Zlecenia nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych wykonywane są zgodnie z polityką działania w najlepiej pojętym interesie klienta (best execution) Brokera. Transakcje mogą być zawierane na innych rynkach niż wskazane w zleceniu z zachowaniem polityki best execution.
- Zlecenia nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych z limitem znacznie odbiegającym od kursu rynkowego (dla zleceń ważnych na 1 sesję) lub kursu ostatniego zamknięcia (dla zleceń z terminem ważności przekraczającym 1 sesję) mogą być anulowane. Informacje o procentowym odchyleniu limitu zlecenia względem kursu rynkowego lub ostatniego zamknięcia, które może skutkować anulowaniem zlecenia znajdują się na Stronie BM.
- Szczegółowe zasady składania zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych opisane są na Stronie BM.

§ 73

- Z zastrzeżeniem ust. 2 Klient zobowiązany jest posiadać w momencie składania zlecenia kupna w BM pełne pokrycie zlecenia, tj. pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji dla BM w środkach pieniężnych na rachunku pieniężnym.
- Pełne pokrycie wartości zlecenia obliczane jest jako iloczyn ilości Instrumentów Zagranicznych będących przedmiotem zlecenia i ceny określonej w zleceniu, przeliczony na walutę polską wg średniego kursu NBP z ostatniego notowania i powiększony o określony zgodnie z ust. 3 współczynnik z tytułu zabezpieczenia ryzyka zmiany kursu waluty, w której notowany jest Instrument Zagraniczny będący przedmiotem zlecenia.
- BM określa i publikuje na Stronie BM wielkość współczynnika, o który zwiększana jest wartość pokrycia zlecenia z tytułu zabezpieczenia ryzyka zmiany kursu waluty w której notowany jest Instrument Zagraniczny będący przedmiotem zlecenia, przy czym wartość tego współczynnika nie może być wyższa niż 5%.
- Klient zobowiązany jest posiadać w momencie składania zlecenia sprzedaży w BM pełne pokrycie zlecenia, w Instrumentach Zagranicznych zapisanych w Rejestrze Instrumentów Zagranicznych lub w Prawach do Instrumentów Zagranicznych zapisanych w Rejestrze Praw.

§ 74

- Pokryciem zlecenia sprzedaży Instrumentów Zagranicznych mogą być tylko Instrumenty Zagraniczne lub prawa do Instrumentów Zagranicznych, zapisane i nie zablokowane w momencie przyjęcia zlecenia, odpowiednio w Rejestrze Instrumentów Zagranicznych lub w Rejestrze Praw.
- Pokryciem zlecenia kupna Instrumentów Zagranicznych mogą być tylko środki pieniężne, zapisane i nie zablokowane w momencie przyjęcia zlecenia na rachunku pieniężnym, w tym należności zapisane w rejestrze należności Klienta, których rozrachunek przypada nie później niż rozrachunek transakcji które mogą być zawarte na podstawie tego zlecenia.
- Podstawą sprawdzania pokrycia zlecenia kupna Instrumentów Zagranicznych jest saldo dostępnych należności, powiększone o saldo środków dostępnych na rachunku powiązany.
- W przypadku stwierdzenia niepełnego pokrycia, BM realizuje zlecenie sprzedaży do wysokości posiadanego przez Klienta pokrycia.

§ 75

- Środki pieniężne, Instrumenty Zagraniczne i Prawa do Instrumentów Zagranicznych stanowiące pokrycie zleceń Klienta są blokowane na odpowiednich rachunkach i/lub w rejestrach.
- Jeżeli w wyniku realizacji zlecenia kupna, jego rzeczywiste koszty okażą się większe niż zablokowane pokrycie zlecenia – w szczególności w wyniku realizacji zlecenia bez limitu ceny lub w wyniku zmiany kursu waluty w której notowany jest Instrument Zagraniczny będący przedmiotem zlecenia – BM dokona niezwłocznie obciążenia rachunku powiązanego Klienta dodatkowymi kosztami realizacji zlecenia.

§ 76

- W zakresie nieuregulowanym w niniejszym Rozdziale do wykonywania zleceń na Rynkach Zagranicznych stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące zleceń, w szczególności Rozdziału V „Wykonywanie zleceń”, Rozdziału VIII „Składanie zleceń i innych dyspozycji za pomocą telefonu” oraz Rozdziału IX „Składanie zleceń za pomocą elektronicznych nośników informacji”.
- BM może czasowo zawiesić lub ograniczyć świadczenie usług w obrocie Instrumentami Zagranicznymi w przypadku wprowadzenia przez właściwe władze publiczne ograniczeń w tym zakresie, w szczególności dotyczących obrotu dewizowego.
- BM nie świadczy usług maklerskich w zakresie Instrumentów Zagranicznych oraz nie prowadzi Rejestru Instrumentów Zagranicznych i Rejestru Praw wobec Klientów będących:
  - osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej (takich jak w szczególności spółki jawne, spółki partnerskie, spółki komandytowe oraz spółki komandytowo-akcyjne),

- b) rezydentami podatkowymi innego kraju niż Polska. W przypadku wystąpienia przesłanek wynikających z danych adresowych lub kontaktowych Klienta, które wskazują na rezydencję podatkową Klienta inną niż polska, BM będzie traktować Klienta jako rezydenta kraju innego niż Polska. BM może żądać złożenia stosownego oświadczenia o rezydencji podatkowej (w tym także oświadczenia wymaganego przez Urząd Podatkowy USA – Internal Revenue Service („IRS”).
- c) obywatelami USA lub rezydentami podatkowymi USA (zgodnie z Kodeksem Podatkowym USA – Internal Revenue Code). W przypadku wystąpienia przesłanek wynikających z danych adresowych lub kontaktowych Klienta, które wskazują na amerykańską rezydencję podatkową Klienta, BM będzie traktować Klienta jako rezydenta podatkowego USA. BM może żądać złożenia stosownego oświadczenia o rezydencji podatkowej (w tym także oświadczenia wymaganego przez Urząd Podatkowy USA – Internal Revenue Service („IRS”).
4. W przypadku uznania Klienta za rezydenta podatkowego innego kraju niż Polska BM niezwłocznie zaprzestanie świadczenia usług maklerskich w zakresie Instrumentów Zagranicznych wobec Klienta. Jeśli w takiej sytuacji na rachunku Klienta będą zapisane Instrumenty Zagraniczne, BM wezwie Klienta do przeniesienia ich w ciągu 14 dni na rachunek prowadzony przez podmiot inny niż BM. Jeśli Klient nie złoży dyspozycji przeniesienia Instrumentów Zagranicznych na rachunek prowadzony przez inny podmiot w ciągu 14 dni, BM wypowie mu Umowę. W takim przypadku zastosowanie ma §50 niniejszego Regulaminu.
5. Uznanie Klienta za rezydenta podatkowego USA będzie skutkowało niezwłocznym zaprzestaniem przez BM świadczenia usług maklerskich w zakresie Instrumentów Zagranicznych. Jeśli w takiej sytuacji na rachunku Klienta będą zapisane Instrumenty Zagraniczne, BM wezwie Klienta do przeniesienia ich w ciągu 14 dni na rachunek prowadzony przez podmiot inny niż BM oraz do złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, w tym oświadczenia wymaganego przez IRS. Jeśli Klient w ciągu 14 dni nie złoży dyspozycji przeniesienia Instrumentów Zagranicznych na rachunek prowadzony przez inny podmiot o rezydencji podatkowej, o którym mowa powyżej, BM wypowie mu Umowę. W takim przypadku zastosowanie ma §50 niniejszego Regulaminu.
6. W przypadku zmiany statusu Klienta skutkującej uznaniem go za rezydenta podatkowego USA lub uzyskaniem rezydencji podatkowej w innym kraju niż Polska, niezrealizowane zlecenia na Instrumenty Zagraniczne zostaną anulowane.
7. BM nie świadczy usług maklerskich w zakresie Instrumentów Zagranicznych na rzecz Klientów posiadających w szczególności:
- numer telefonu inny niż operatora polskiego lub
  - adres zamieszkania w kraju innym niż Polska lub
  - adres korespondencyjny w kraju innym niż Polska.
8. BM nie realizuje umorzeń i konwersji produktów PRIIP polegających na wymianie jednostek na surowce w formie fizycznej.

XV. Postanowienia szczególne dotyczące prowadzenia indywidualnych kont emerytalnych

§ 77

- Niniejszy Rozdział określa szczególne zasady świadczenia usług w zakresie indywidualnych kont emerytalnych – w ramach usługi eMakler, a także szczególny tryb oraz warunki zawierania i rozwiązywania umowy o ich prowadzenie.
- Użyte w Rozdziale określenia oznaczają:

1) IKE	rachunek inwestycyjny otwarty na podstawie Umowy o prowadzenie indywidualnego konta emerytalnego – w ramach usługi eMakler,
2) Ustawa o IKE	Ustawa o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego z dnia 20 kwietnia 2004 r. lub akt prawny zastępujący Ustawę o IKE,
3) środki	środki pieniężne oraz zdematerializowane papiery wartościowe zapisane na IKE,
4) Klient	osobą fizyczną, która gromadzi środki na IKE (oszczędzający),
5) Umowa IKE	umowę zawieraną przez Klienta z BM, określającą zasady gromadzenia przez Klienta oszczędności na IKE – w ramach usługi eMakler,
6) gromadzenie oszczędności na IKE	dokonywanie wpłat, wypłat transferowych oraz przyjmowanie wypłat transferowych, a także inwestowanie środków znajdujących się na IKE,
7) wpłata	wpłatę środków pieniężnych dokonywaną przez Klienta na IKE,
8) instytucja finansowa	prowadzący IKE: fundusz inwestycyjny, podmiot prowadzący działalność maklerską, zakład ubezpieczeń, bank lub dobrowolny fundusz emerytalny,
9) program emerytalny	pracowniczy program emerytalny w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych lub w rozumieniu aktu prawnego zastępującego wyżej wymienioną ustawę – w przypadku jej uchylecia,
10) osoby uprawnione	osoby wskazane przez Klienta w Umowie IKE, które otrzymają środki z IKE w przypadku jego śmierci, oraz spadkobierców Klienta,
11) wypłata	jednorazowa lub w ratach wypłata środków zgromadzonych na IKE, dokonywana na rzecz: <ol style="list-style-type: none"> Klienta, po spełnieniu warunków określonych w Ustawie o IKE, albo osób uprawnionych – w przypadku śmierci Klienta,
12) wypłata transferowa	przeniesienie środków zgromadzonych przez Klienta na IKE do innej instytucji finansowej prowadzącej IKE albo przeniesienie środków z IKE zmarłego na IKE osoby uprawnionej, albo przeniesienie środków zgromadzonych na IKE do programu emerytalnego,
13) zwrot	wycofanie całości środków zgromadzonych na IKE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty bądź wypłaty transferowej,
14) częściowy zwrot	wycofanie części środków zgromadzonych na IKE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty bądź wypłaty transferowej,
15) dane osobowe	pierwsze imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, obywatelstwo, oraz numer ewidencyjny PESEL lub numer paszportu bądź innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób nie posiadających obywatelstwa polskiego.

§ 78

1. Umowa IKE może zostać zawarta wyłącznie z jedną osobą fizyczną, która ukończyła 16 lat. Umowa IKE nie może być zawierana z osobą fizyczną – przedsiębiorcą, w ramach prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej.
2. Umowa IKE zawierana jest według wzoru określonego przez BM.
3. Przed zawarciem Umowy IKE, Klient zobowiązany jest złożyć wymagane prawem oświadczenia, w szczególności, że został pouczony przez BM o odpowiedzialności za złożenie fałszywego zeznania oraz że:
  - 1) nie gromadzi środków na IKE w innej instytucji finansowej i w danym roku kalendarzowym nie dokonał wypłaty transferowej z uprzednio posiadanego IKE do programu emerytalnego albo
  - 2) gromadzi środki na IKE w innej instytucji finansowej podając równocześnie nazwę tej instytucji i potwierdzając, że dokona ona wypłaty transferowej na IKE w BM, według wzorów przedstawionych przez BM.
4. Przed złożeniem oświadczeń, o których mowa w ust 3, BM poucza Klienta, że w przypadku podania nieprawdy lub zatajenia prawdy, podlega on odpowiedzialności przewidzianej w art. 233 kodeksu karnego.
5. Na żądanie BM, Klient zobowiązany jest również do złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z konsekwencjami wypłaty lub zwrotu środków – według wzoru przedstawionego przez BM.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt. 1, jeżeli Klient osiągnął wiek 55 lat, w swoim oświadczeniu Klient potwierdza również, że nie dokonał w przeszłości wypłaty środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym.
7. W Umowie IKE Klient może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKE w przypadku jego śmierci.
8. W przypadku przyjęcia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, BM wydaje Klientowi potwierdzenie zawarcia Umowy IKE według wzoru obowiązującego w BM. Potwierdzenie zawiera dane osobowe Klienta oraz wskazanie BM jako podmiotu z którym Klient zawarł Umowę IKE i numer rachunku, na który należy dokonać wypłaty transferowej.

§ 79

1. Wpłaty na IKE mogą być dokonywane wyłącznie przelewem w walucie polskiej. BM odmówi zapisania na IKE papierów wartościowych (instrumentów finansowych) transferowanych z innego rachunku papierów wartościowych, chyba że Klient dokonuje transferu papierów wartościowych w ramach wypłaty transferowej.
2. Wpłaty dokonywane na IKE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć maksymalnej kwoty określonej w przepisach prawa dotyczących IKE. BM zobowiązany jest na żądanie Klienta do udzielania informacji o aktualnej wysokości tej kwoty.
3. W przypadku przekroczenia kwoty, o której mowa w ust. 2, BM przekazuje nadpłaconą kwotę na rachunek z którego dokonano wpłaty.
4. Wpłaty na IKE prowadzone na rzecz małoletniego mogą być dokonywane tylko w roku kalendarzowym, w którym małoletni uzyskuje dochody z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę. W przypadku wpłat dokonywanych na IKE przez małoletniego, BM żąda okazania dokumentów potwierdzających wysokość uzyskiwanych przez małoletniego dochodów z tytułu umowy o pracę.
5. W przypadku dokonania wypłaty transferowej z indywidualnego konta emerytalnego prowadzonego przez inną instytucję, Klient może dokonywać wpłat dopiero po wpływie środków z tytułu tej wypłaty.
6. Klient, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie założyć IKE, ani też nie może dokonywać wpłat na IKE.

§ 80

1. Wypłata środków zgromadzonych na IKE następuje wyłącznie w przypadkach określonych w Ustawie o IKE.
2. Wypłata środków zgromadzonych na IKE następuje na wniosek Klienta lub osoby uprawnionej, po otrzymaniu przez BM dokumentów i informacji wymaganych przepisami Ustawy o IKE. Wypłata jednorazowa oraz pierwsza rata (w przypadku wypłaty w ratach) powinny być dokonane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od złożenia przez Klienta wniosku o dokonanie wypłaty, lub od złożenia przez osobę uprawnioną dokumentów i informacji wymaganych przepisami prawa.
3. Wypłata może być jednorazowa lub w ratach.
4. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie o IKE, wypłata, wypłata transferowa, zwrot oraz częściowy zwrot środków zgromadzonych na IKE są dokonywane wyłącznie w formie pieniężnej, w walucie polskiej.
5. W przypadku, gdy zgodnie z ustawą o IKE, wypłata, wypłata transferowa lub zwrot środków zgromadzonych na IKE może nastąpić tylko w formie pieniężnej, w celu umożliwienia BM dokonania wypłaty, Klient lub osoba uprawniona jest zobowiązana do uprzedniej sprzedaży:
  - a) części papierów wartościowych zgromadzonych na IKE w liczbie wystarczającej do wypłaty żądanej kwoty – w przypadku wypłaty w ratach, albo
  - b) wszystkich papierów wartościowych – w przypadku zwrotu, wypłaty jednorazowej lub wypłaty transferowej.

§ 81

1. Klient ma prawo do zmiany instytucji finansowej prowadzącej jego IKE, dokonując wypłaty transferowej, po spełnieniu warunków dokonania wypłaty transferowej, na podstawie dyspozycji Klienta, w sposób określony w Ustawie o IKE. Klient może dokonać wypłaty transferowej również w innych przypadkach określonych w Ustawie o IKE.
2. W przypadku śmierci Klienta, wypłata transferowa może być dokonywana z IKE zmarłego Klienta na IKE osoby uprawnionej, po spełnieniu warunków dokonania wypłaty transferowej, na podstawie dyspozycji osoby uprawnionej, w sposób określony w Ustawie o IKE.

§ 82

1. Zwrot środków zgromadzonych na IKE następuje – na warunkach określonych w Ustawie o IKE – wyłącznie w razie wypowiedzenia Umowy IKE przez Klienta lub przez BM, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.
2. Warunkiem przyjęcia dyspozycji Klienta dotyczącej zwrotu jest złożenie wypowiedzenia Umowy IKE, które zawierać będzie oświadczenie, że Klient zapoznał się z konsekwencjami zwrotu środków z IKE, w szczególności:
  - a) obowiązku BM pomniejszenia zwracanych środków o należny podatek,
  - b) obowiązku BM pomniejszenia zwracanych środków o określoną w Ustawie o IKE kwotę, którą BM ma obowiązek przekazać na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku, gdy na IKE Klienta przyjęto wypłatę transferową z programu emerytalnego.
3. Zwrot lub częściowy zwrot środków zgromadzonych na IKE następuje na warunkach określonych w Ustawie o IKE, w szczególności po potrąceniu należności przewidzianych w przepisach.
4. W przypadku, gdy częściowy zwrot środków z IKE może nastąpić tylko w formie pieniężnej, w celu umożliwienia BM częściowego zwrotu środków, Klient jest zobowiązany do uprzedniej sprzedaży papierów wartościowych zgromadzonych na IKE w liczbie wystarczającej do zwrotu żądanej kwoty.
5. W celu częściowego zwrotu środków zgromadzonych na IKE, Klient zobowiązany jest do złożenia BM dyspozycji zwrotu środków zgromadzonych na IKE z podaniem sposobu zadysonowania tymi środkami, w szczególności poprzez podanie numeru rachunku.
6. Na równi ze zwrotem, w tym także dla celów podatkowych, traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na IKE, jeżeli Umowa IKE wygasa, a nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.

§ 83

1. Umowa IKE ulega rozwiązaniu z chwilą dokonania wypłaty.
2. Umowa IKE ulega rozwiązaniu z chwilą przekazania wypłaty transferowej do innej instytucji uprawnionej do prowadzenia IKE.

§ 84

1. BM może z ważnych powodów wypowiedzieć Umowę IKE. Wypowiadając Umowę IKE, BM informuje Klienta o możliwości dokonania wypłaty transferowej.
2. Klient może wypowiedzieć Umowę IKE.
3. Umowa IKE może zostać wypowiedziana z zachowaniem terminu wypowiedzenia określonego w Umowie IKE.

§ 85

1. Wypowiedzenie Umowy IKE przez Klienta wywołuje skutki prawne (jest skuteczne) z chwilą złożenia BM przez Klienta:
  - a) dyspozycji zwrotu środków zgromadzonych na IKE z podaniem sposobu zadysponowania tymi środkami, w szczególności poprzez podanie numeru rachunku bankowego, oraz
  - b) oświadczenia o zapoznaniu się z określonymi w Ustawie o IKE konsekwencjami zwrotu środków, o których mowa w § 82 ust. 2 lit. a i b.
2. W przypadku, gdy zgodnie z ustawą o IKE zwrot środków z IKE może nastąpić tylko w formie pieniężnej, Klient jest zobowiązany do sprzedaży papierów wartościowych zgromadzonych na IKE przed upływem okresu wypowiedzenia.
3. W przypadku, gdy w ostatnim dniu obowiązywania Umowy IKE, sprzedaż papierów wartościowych nie nastąpiła lub nie została rozliczona, termin wypowiedzenia Umowy IKE ulega przedłużeniu – bez konieczności składania odrębnych oświadczeń – do dnia, w którym będzie możliwy zwrot środków z IKE w formie pieniężnej.

§ 86

1. W przypadku wypowiedzenia Umowy IKE przez BM, BM wzywa Klienta do złożenia w terminie 14 dni od otrzymania przez Klienta wypowiedzenia, dyspozycji co do środków zgromadzonych na IKE.
2. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne zgromadzone na dotychczasowym IKE pozostają na nieoprocentowanym rachunku, zaś papiery wartościowe zgromadzone na dotychczasowym IKE, BM może sprzedać według własnego uznania, a uzyskane środki pieniężne pozostawić na nieoprocentowanym rachunku do czasu złożenia przez Klienta stosownej dyspozycji.
3. W przypadku braku możliwości przekazania środków, o których mowa w ust. 2 na rachunek bankowy Klienta wskazany w Umowie IKE, środki pieniężne pozostają nieoprocentowane.
4. W przypadku wskazanym w ust. 2 i ust. 3 stosuje się odpowiednio §82 ust. 3.

§ 87

1. BM pobiera opłaty i prowizje określone w Taryfie.
2. BM ma prawo do pobierania ze środków Klienta zgromadzonych na IKE prowizji i opłat, o których mowa w ust. 1.
3. Dokonując wypłaty transferowej środków zgromadzonych na IKE, BM pobierze od Klienta opłatę z tytułu przeniesienia papierów wartościowych (jeśli transfer taki jest dopuszczalny zgodnie z Ustawą o IKE) i środków pieniężnych, jednak nie wyższą niż odpowiednia opłata pobierana od BM przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna.

§ 88

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do prowadzenia rachunków IKE stosuje się przepisy Ustawy o IKE oraz odpowiednio postanowienia regulaminu (w szczególności dotyczące sposobu składania zleceń oraz ich wykonywania oraz opłat i prowizji), z wyłączeniem postanowień rozdziału XIII oraz §10 ust. 2 i 3.

XVI. Postanowienia szczególne dotyczące prowadzenia indywidualnych kont zabezpieczenia emerytalnego

§ 89

1. Niniejszy Rozdział określa szczególne zasady prowadzenia indywidualnych kont zabezpieczenia emerytalnego – w ramach usługi eMakler, a także szczególny tryb oraz warunki zawierania i rozwiązywania umowy o ich prowadzenie.
2. Użyte w niniejszym Rozdziale określenia oznaczają:

1) IKZE	rachunek inwestycyjny otwarty na podstawie umowy o prowadzenie indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego,
2) Ustawa o IKZE	Ustawa o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego z dnia 20 kwietnia 2004 r. lub akt prawny zastępujący Ustawę o IKZE,
3) środki	środki pieniężne oraz zdematerializowane papiery wartościowe zapisane na IKZE,
4) Klient	osobą fizyczną, która gromadzi środki na IKZE (oszczędzający),
5) Umowa IKZE	umowę zawieraną przez Klienta z BM, określającą zasady gromadzenia przez Klienta oszczędności na IKZE w ramach usługi eMakler,
6) gromadzenie oszczędności na IKZE	dokonywanie wpłat, wypłat transferowych oraz przyjmowanie wypłat transferowych, a także inwestowanie środków znajdujących się na IKZE,
7) wpłata	wpłatę środków pieniężnych dokonywaną przez Klienta na IKZE,
8) instytucja finansowa	prowadzący IKZE: fundusz inwestycyjny, podmiot prowadzący działalność maklerską, zakład ubezpieczeń, bank lub dobrowolny fundusz emerytalny,
9) program emerytalny	pracowniczy program emerytalny w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych lub w rozumieniu aktu prawnego zastępującego wyżej wymienioną ustawę – w przypadku jej uchylenia,

10) osoby uprawnione	osoby wskazane przez Klienta w umowie o IKZE, które otrzymają środki z IKZE w przypadku jego śmierci, oraz spadkobierców Klienta,
11) wypłata	jednorazowa lub w ratach wypłata środków zgromadzonych na IKZE dokonywana na rzecz: a) Klienta, po spełnieniu warunków określonych w Ustawie o IKZE, albo b) osób uprawnionych – w przypadku śmierci Klienta,
12) wypłata transferowa	przeniesienie środków zgromadzonych przez Klienta na IKZE do innej instytucji finansowej prowadzącej IKZE lub przeniesienie środków z IKZE zmarłego na IKZE osoby uprawnionej,
13) zwrot	wycofanie całości środków zgromadzonych na IKZE, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty bądź wypłaty transferowej,
14) dane osobowe	pierwsze imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, obywatelstwo, oraz numer ewidencyjny PESEL lub numer paszportu bądź innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób nie posiadających obywatelstwa polskiego.

§ 90

- Umowa IKZE może zostać zawarta wyłącznie z jedną osobą fizyczną, która ukończyła 16 lat. Umowa IKZE nie może być zawierana z osobą fizyczną – przedsiębiorcą, w ramach prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej.
- Umowa IKZE zawierana jest według wzoru określonego przez BM.
- Przed zawarciem Umowy IKZE Klient zobowiązany jest złożyć wymagane prawem oświadczenia, w szczególności, że został pouczone przez BM o odpowiedzialności za złożenie fałszywego zeznania oraz że:
  - nie gromadzi środków na IKZE w innej instytucji finansowej, albo
  - gromadzi środki na IKZE w innej instytucji finansowej podając równocześnie nazwę tej instytucji i potwierdzając, że dokona ona wypłaty transferowej na IKZE w BM, według wzorów przedstawionych przez BM.
- Przed złożeniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, BM poucza Klienta, że w przypadku podania nieprawdy lub zatajenia prawdy, podlega on odpowiedzialności przewidziane w art. 233 kodeksu karnego.
- Na żądanie BM, Klient zobowiązany jest również do złożenia oświadczenia o zapoznaniu się z konsekwencjami wypłaty lub zwrotu środków – według wzoru przedstawionego przez BM.
- W Umowie IKZE Klient może wskazać jedną lub więcej osób, którym zostaną wypłacone środki zgromadzone na IKZE w przypadku jego śmierci.
- W przypadku przyjęcia oświadczenia, o którym mowa ust. 3 pkt 2, BM wydaje Klientowi potwierdzenie zawarcia Umowy IKZE według wzoru obowiązującego w BM. Potwierdzenie zawiera dane osobowe Klienta oraz wskazanie BM jako podmiotu z którym Klient zawarł Umowę IKZE i numer rachunku, na który należy dokonać wypłaty transferowej.

§ 91

- Wpłaty na IKZE mogą być dokonywane wyłącznie przelewem w środkach pieniężnych w walucie polskiej. BM odmówi zapisania na IKZE papierów wartościowych (instrumentów finansowych) transferowanych z innego rachunku papierów wartościowych, chyba że Klient dokonuje transferu papierów wartościowych w ramach wypłaty transferowej.
- Wpłaty dokonywane na IKZE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć maksymalnej kwoty określonej w przepisach prawa dotyczących IKZE. BM zobowiązany jest na żądanie Klienta do udzielania informacji, o aktualnej wysokości tej kwoty.
- W przypadku przekroczenia kwoty, o której mowa w ust. 2, BM przekazuje nadpłaconą kwotę na rachunek z którego dokonano wpłaty.
- Wpłaty na IKZE prowadzone na rzecz małoletniego mogą być dokonywane tylko w roku kalendarzowym, w którym małoletni uzyskuje dochody z pracy wykonywanej na podstawie umowy o pracę. W przypadku wpłat dokonywanych na IKZE przez małoletniego, BM żąda okazania dokumentów potwierdzających wysokość uzyskiwanych przez małoletniego dochodów z tytułu umowy o pracę.
- W przypadku dokonania wypłaty transferowej z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego prowadzonego przez inną instytucję, Klient może dokonywać wpłat dopiero po wpływie środków z tytułu tej wypłaty.
- Klient, który dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, nie może ponownie rozpocząć gromadzenia oszczędności na IKZE, ani też nie może dokonywać wpłat na IKZE.

§ 92

- Wypłata środków zgromadzonych na IKZE następuje wyłącznie w przypadkach określonych w Ustawie o IKZE.
- Wypłata środków zgromadzonych na IKZE następuje na wniosek Klienta lub osoby uprawnionej, po otrzymaniu przez BM dokumentów i informacji wymaganych przepisami Ustawy o IKZE. Wypłata jednorazowa oraz pierwsza rata (w przypadku wypłaty w ratach) powinny być dokonane w terminie nie dłuższym niż 14 dni od złożenia przez Klienta wniosku o dokonanie wypłaty, lub od złożenia przez osobę uprawnioną dokumentów i informacji wymaganych przepisami prawa.
- Wypłata może być jednorazowa lub w ratach. Wypłata w ratach środków zgromadzonych przez Klienta następuje przez co najmniej 10 lat. Jeżeli płaty na IKZE były dokonywane przez mniej niż 10 lat, wypłata w ratach może być rozłożona na okres równy okresowi, w jakim dokonywane były wpłaty.
- Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie o IKZE, wypłata, wypłata transferowa oraz zwrot środków zgromadzonych na IKZE są dokonywane wyłącznie w formie pieniężnej w walucie polskiej.
- W przypadku, gdy zgodnie z ustawą o IKZE, wypłata, wypłata transferowa lub zwrot środków zgromadzonych na IKZE może nastąpić tylko w formie pieniężnej, w celu umożliwienia BM dokonania wypłaty, Klient lub osoba uprawniona są zobowiązani do uprzedniej sprzedaży:
  - części papierów wartościowych zgromadzonych na IKZE w liczbie wystarczającej do żądanej kwoty wypłaty – w przypadku wypłaty w ratach albo
  - wszystkich papierów wartościowych – w przypadku zwrotu, wypłaty jednorazowej lub wypłaty transferowej.
- Na równi ze zwrotem, w tym także dla celów podatkowych, traktuje się pozostawienie środków zgromadzonych na IKZE, jeżeli Umowa IKZE wygasa, a nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej.

§ 93

- Klient ma prawo do zmiany instytucji finansowej prowadzącej jego IKZE, dokonując wypłaty transferowej, po spełnieniu warunków dokonania wypłaty transferowej, na podstawie dyspozycji Klienta, w sposób określony w Ustawie o IKZE. Klient może dokonać wypłaty transferowej również w innych przypadkach określonych w Ustawie o IKZE.
- W przypadku śmierci Klienta, wypłata transferowa może być dokonywana z IKZE zmarłego Klienta na IKZE osoby uprawnionej, po spełnieniu warunków dokonania wypłaty transferowej, na podstawie dyspozycji osoby uprawnionej, w sposób określony w Ustawie o IKZE.

§ 94

1. Zwrot środków zgromadzonych na IKZE następuje – na warunkach określonych w Ustawie o IKZE – wyłącznie w razie wypowiedzenia Umowy IKZE przez Klienta lub przez BM, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty lub wypłaty transferowej. Zwrot częściowy nie jest możliwy.
2. BM może uzależnić przyjęcie dyspozycji Klienta dotyczącej zwrotu lub wypłaty środków od złożenia przez Klient oświadczenia, że Klient jest świadomy konsekwencji zwrotu środków z IKZE.

§ 95

1. Umowa IKZE ulega rozwiązaniu z chwilą dokonania wypłaty.
2. Umowa IKZE ulega rozwiązaniu z chwilą przekazania wypłaty transferowej do innej instytucji uprawnionej do prowadzenia IKZE.

§ 96

1. BM może z ważnych powodów wypowiedzieć Umowę IKZE. Wypowiadając Umowę IKZE, BM informuje Klienta o możliwości dokonania wypłaty transferowej.
2. Klient może wypowiedzieć Umowę IKZE.
3. Umowa IKZE może zostać wypowiedziana z zachowaniem terminu wypowiedzenia określonego w Umowie IKZE.

§ 97

1. Wypowiedzenie Umowy IKZE przez Klienta wywołuje skutki prawne (jest skuteczne) z chwilą złożenia BM przez Klienta dyspozycji zwrotu środków zgromadzonych na IKZE z podaniem sposobu zadysponowania tymi środkami, w szczególności poprzez podanie numeru rachunku bankowego.
2. W przypadku, gdy zgodnie z ustawą o IKZE zwrot środków z IKZE może nastąpić tylko w formie pieniężnej, Klient jest zobowiązany do sprzedaży papierów wartościowych zgromadzonych na IKZE przed upływem okresu wypowiedzenia.
3. W przypadku, gdy w ostatnim dniu obowiązywania Umowy IKZE, sprzedaż papierów wartościowych nie nastąpiła lub nie została rozliczona, termin wypowiedzenia Umowy IKZE ulega przedłużeniu – bez konieczności składania odrębnych oświadczeń – do dnia, w którym będzie możliwy zwrot środków z IKZE w formie pieniężnej.

§ 98

1. W przypadku wypowiedzenia Umowy IKZE przez BM, BM wzywa Klienta do złożenia w terminie 14 dni od otrzymania przez Klienta wypowiedzenia, dyspozycji co do środków zgromadzonych na IKZE.
2. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne zgromadzone na dotychczasowym IKZE pozostają na nieoprocentowanym rachunku, zaś papiery wartościowe zgromadzone na dotychczasowym IKZE, BM może sprzedać według własnego uznania, a pozyskane środki pieniężne pozostawić na nieoprocentowanym rachunku do czasu złożenia przez Klienta stosownej dyspozycji.
3. W przypadku braku możliwości przekazania środków, o których mowa w ust. 2 na rachunek bankowy Klienta środki pieniężne pozostają nieoprocentowane.

§ 99

1. BM pobiera opłaty i prowizje określone w Taryfie.
2. BM ma prawo do pobierania ze środków Klienta zgromadzonych na IKZE prowizji i opłat, o których mowa w ust. 1.
3. Dokonując wypłaty transferowej środków zgromadzonych na IKZE, BM pobierze od Klienta opłatę z tytułu przeniesienia papierów wartościowych (jeśli transfer taki jest dopuszczalny zgodnie z ustawą o IKZE) i środków pieniężnych, jednak nie wyższą niż odpowiednia opłata pobierana od BM przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna.

§ 100

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale do prowadzenia rachunków IKE stosuje się przepisy Ustawy o IKZE oraz odpowiednio postanowienia regulaminu, (w szczególności dotyczące sposobu składania zleceń oraz ich wykonywania oraz opłat i prowizji), z wyłączeniem postanowień rozdziału XIII oraz §10 ust. 2 i 3.

XVII. Postanowienia końcowe i przejściowe

§ 101

1. Środki zgromadzone na rachunku pieniężnym są nieoprocentowane, o ile BM w odniesieniu do rachunków IKE i IKZE nie postanowi inaczej.
2. Odsetki z tytułu ujemnego salda na rachunku pieniężnym Klienta naliczane są za okres utrzymywania się ujemnego salda, kwartalnie, w ostatnim dniu kwartału kalendarzowego. W przypadku zamknięcia rachunku inwestycyjnego przed upływem kwartału kalendarzowego wysokość odsetek jest naliczana na dzień poprzedzający zamknięcie.
3. Wysokość odsetek o których mowa w ust. 2 wynosi czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, chyba że BM określi niższą wysokość tych odsetek.

§ 102

1. Bank lub BM nagrywa rozmowy telefoniczne z Klientami oraz zapisuje prowadzoną korespondencję elektroniczną w sytuacjach określonych w §35 oraz w innych sytuacjach, w szczególności gdy w wyniku rozmowy telefonicznej lub prowadzonej korespondencji elektronicznej dochodzi lub może dojść do świadczenia przez BM usługi maklerskiej polegającej na wykonywaniu zleceń lub przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń.
2. Bank i BM mogą nagrywać rozmowy z Klientami oraz zapisywać prowadzoną korespondencję elektroniczną również w innych sytuacjach niż określone w ust.1
3. Nagrania i rejestry, o których mowa w ust 1-2 mogą posłużyć w szczególności jako dowód w przypadku sporu sądowego między BM lub Bankiem a Klientem.
4. Kopia nagrania rozmów lub korespondencji z Klientem, które odbyły się po dniu 2 stycznia 2018 roku, może zostać udostępniona Klientowi na jego żądanie przez okres pięciu lat, o ile właściwe przepisy nie przewidują dłuższego okresu. BM ma prawo pobrać opłatę z tytułu udostępnienia zarejestrowanej komunikacji zgodnie z Taryfą

§ 103

1. Umowy zawierane z Klientami podlegają prawu polskiemu i jurysdykcji sądów polskich. Właściwość sądu określana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. W sprawach nieuregulowanych regulaminem stosuje się:
  - a) przepisy prawa obowiązujące na terytorium Polski, w tym przepisy Ustawy i Rozporządzenia, bezpośrednio obowiązujące przepisy prawa Unii Europejskiej, w tym Rozporządzenia Delegowanego, przepisy regulujące oferowanie i obrót instrumentami finansowymi, przepisy kodeksu cywilnego, oraz
  - b) regulaminy i wszelkie inne regulacje obowiązujące w zorganizowanym obrocie instrumentami finansowymi, na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu, w tym regulaminy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, regulamin obrotu na rynku pozagiełdowym, regulaminy izby rozrachunkowej oraz regulacje wydane na ich podstawie.

3. Niezależnie od wskazanego w Umowie sposobu rozstrzygania sporów BM i Klient mogą zdecydować o rozstrzygnięciu sporu na drodze pozasądowej.

§ 104

1. Za świadczone usługi BM pobiera z rachunku pieniężnego Klienta, bez odrębnej dyspozycji Klienta, prowizje i opłaty. Terminy i wysokości pobieranych prowizji i opłat określa obowiązująca Taryfa. Na potrzeby określonych usług BM może wprowadzić odrębną taryfę opłat i prowizji.
2. BM może okresowo zawiesić pobieranie prowizji i/lub opłat lub obniżyć ich wysokość, przy czym zawieszenie dotyczyć może jednej, kilku lub wszystkich prowizji i/lub opłat, a także określonych Klientów.
3. W szczególnych przypadkach BM może odstąpić od pobrania poszczególnych opłat i/lub prowizji lub obniżyć wysokość tych opłat i prowizji.
4. Dla zabezpieczenia roszczeń o zapłatę prowizji i opłat, o których mowa w ust. 1, a także innych wymagalnych roszczeń BM związanych z Umową i zleceniami Klienta, w szczególności roszczeń wynikających z ujemnego salda na rachunku pieniężnym Klienta i związanych z tym odsetek, art.773 kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio, przy czym BM może ustanawiać zabezpieczenia swoich wymagalnych roszczeń do ich wysokości i w tym celu może w szczególności dokonać blokady papierów wartościowych i/lub środków pieniężnych Klienta, w tym także należności uzyskanych ze sprzedaży instrumentów finansowych, do momentu zaspokojenia swoich roszczeń. BM może odmówić wykonania dyspozycji Klienta w przypadku ujemnego salda na rachunku pieniężnym lub w przypadku, gdy na rachunku pieniężnym brak jest środków na pokrycie opłaty wynikającej z realizacji dyspozycji.
5. W przypadku ujemnego salda utrzymującego się na rachunku pieniężnym Klienta dłużej niż przez okres 6 miesięcy BM, po uprzednim bezskutecznym wezwaniu Klienta do spłaty zadłużenia wobec BM i wyznaczeniu w tym celu terminu (nie krótszego niż czternastodniowy), jest upoważniony do dokonania, w imieniu Klienta, sprzedaży wybranych przez BM papierów wartościowych (lub innych instrumentów finansowych) Klienta, w ilości wystarczającej na pokrycie ujemnego salda wraz z należnymi BM odsetkami. O dokonanej sprzedaży papierów wartościowych oraz o zaspokojeniu roszczeń BM zobowiązany jest zawiadomić Klienta.
6. W przypadku, gdy świadczenie usług dla Klienta związane jest z koniecznością spełnienia szczególnych wymagań przepisów prawa obcego, BM zastrzega sobie możliwość obciążenia Klienta kosztami poniesionymi w celu spełnienia tych wymagań, po uprzednim poinformowaniu Klienta.
7. Opłaty, podatki oraz inne należności publicznoprawne należne według obowiązujących za granicą przepisów prawa, poniesione przez BM w związku z realizacją złożonych przez Klienta zleceń nabycia lub zbycia Instrumentów Zagranicznych (lub w związku z posiadaniem takich instrumentów) obciążają Klienta. BM ma prawo pobrać kwotę stanowiącą równowartość takich opłat, podatków i należności z rachunku inwestycyjnego Klienta.
8. Ust.7 stosuje się odpowiednio w przypadku gdy BM ponosi koszty opłat, podatków lub innych należności publicznoprawnych, należnych według obowiązujących za granicą przepisów prawa, w związku z realizacją złożonych przez Klienta zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych emitowanych przez podmioty mające siedzibę za granicą (lub w związku z posiadaniem takich instrumentów) i będących przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym w Polsce.
9. Środki pieniężne Klientów deponowane na rachunkach pieniężnych prowadzonych przez BM są przechowywane w bankach, na rachunkach bankowych prowadzonych dla BM lub na lokatach. BM otrzymuje z tego tytułu korzyści. Na żądanie Klienta BM udziela dodatkowych informacji o wysokości tych korzyści.

§ 105

1. BM ma prawo do zmiany Regulaminu z następujących ważnych przyczyn:
  - a) zmiany w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, które mają lub mogą mieć wpływ na działalność BM lub Banku, w tym na świadczone przez BM usługi lub na obsługę Klienta,
  - b) konieczność dostosowania Regulaminu do obowiązującego prawa,
  - c) zmiany wykładni przepisów prawa, będące skutkiem orzeczeń sądów,
  - d) konieczność dostosowania Regulaminu do decyzji, wytycznych, rekomendacji lub innych stanowisk organów nadzoru,
  - e) konieczność dostosowania Regulaminu do wymogów związanych z ochroną konsumenta,
  - f) zmiana zakresu prowadzonej działalności lub zmiana zakresu świadczonych usług lub sposobu świadczenia usług,
  - g) wprowadzenie nowych produktów lub usług do oferty BM lub zmiana oferty BM, polegająca na modyfikacji usług lub produktów, w tym zakresu i sposobu ich świadczenia,
  - h) konieczność dostosowania Regulaminu do warunków rynkowych, w tym do oferty konkurencyjnych domów maklerskich, zmian technologicznych, zmian funkcjonowania rynku instrumentów finansowych, zmian w sposobie dostarczania usług przez kontrahentów BM,
  - i) dostosowanie usług BM do zmian wprowadzonych w funkcjonujących w BM systemach informatycznych.
2. BM ma prawo do zmiany Taryfy z następujących ważnych przyczyn:
  - a) zmiana poziomu inflacji lub poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej,
  - b) wzrost kosztów świadczenia usług przez BM, w tym w szczególności w wyniku zmiany cen energii, połączeń telekomunikacyjnych, usług pocztowych,
  - c) wzrost kosztów świadczenia usług przez BM związanych z obsługą zawierania i rozliczeń transakcji, i innych kosztów ponoszonych przez BM na rzecz instytucji rynku kapitałowego,
  - d) zmiana prawa wpływająca na wzrost kosztów świadczenia usług,
  - e) wprowadzenie opłat dotyczących wdrożenia do oferty nowych usług lub produktów,
  - f) zmiana zakresu, formy lub sposobu wykonywania usług, w tym w szczególności w celu dostosowania ich do aktualnych standardów działalności maklerskiej, warunków rynkowych, zmian technologicznych itp.
  - g) w przypadku obniżenia przewidzianych Taryfą opłat na czas określony lub bezterminowo
2. Zmiany Regulaminu i Taryfy, a także (w przypadku Klientów detalicznych) – informacje o istotnych zmianach polityki wykonywania zleceń (lub odpowiednio – polityki działania w najlepiej pojętym interesie Klienta lub innych wymaganych prawem informacji), będą przekazywane Klientom na trwałym nośniku informacji co najmniej na 30 dni przed terminem wejścia zmian w życie.
3. Klient nie wyrażający zgody na wprowadzenie zmian do Regulaminu lub Taryfy może, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zmian w Regulaminie lub Taryfie, rozwiązać Umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Do upływu terminu rozwiązania Umowy stosuje się odpowiednio dotychczasowy Regulamin lub Taryfę.
4. Niezależnie od zasad określonych powyżej Klienti będą dodatkowo informowani o zmianach Regulaminu i Taryfy w siedzibie BM oraz na Stronie BM.